

**1. hrvatski NIPP i INSPIRE dan
i savjetovanje Kartografija i geoinformacije**
Varaždin, 26-28. studenoga 2009.

O morskim granicama u sjevernom Jadranu od 1968. do 2009. – kronološki kartografski prikaz

dr. sc. Zvonko Gržetić

Valerija Filipović, dipl. ing.

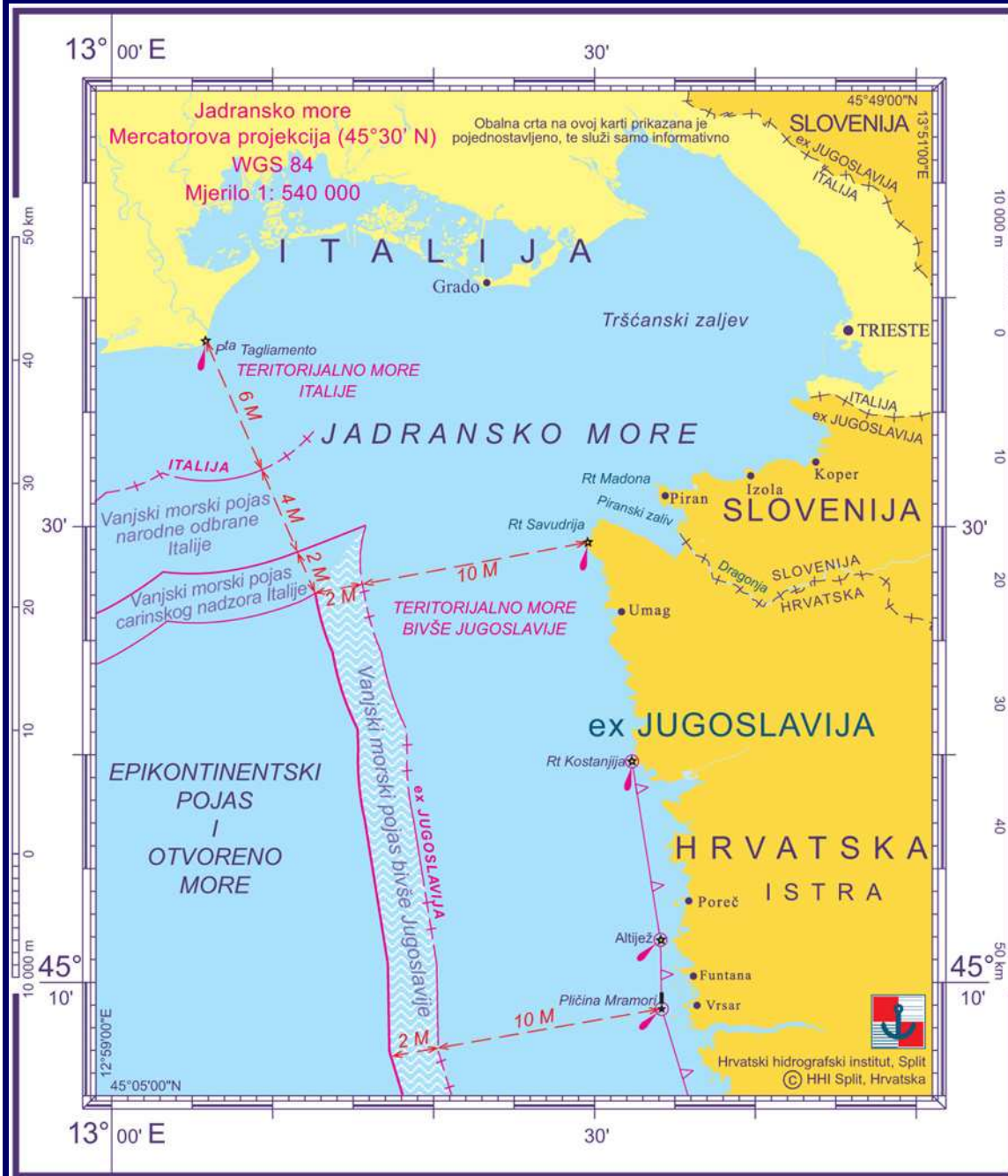
Hrvatski hidrografski institut, Split

www.hhi.hr

prof. dr. sc. Vesna Barić Punda

Pravni fakultet u Splitu

www.pravst.hr

Do 1968. godine

Ravne polazne crte prvi put su primjenjene duž bivše jugoslavenske obale 1948.

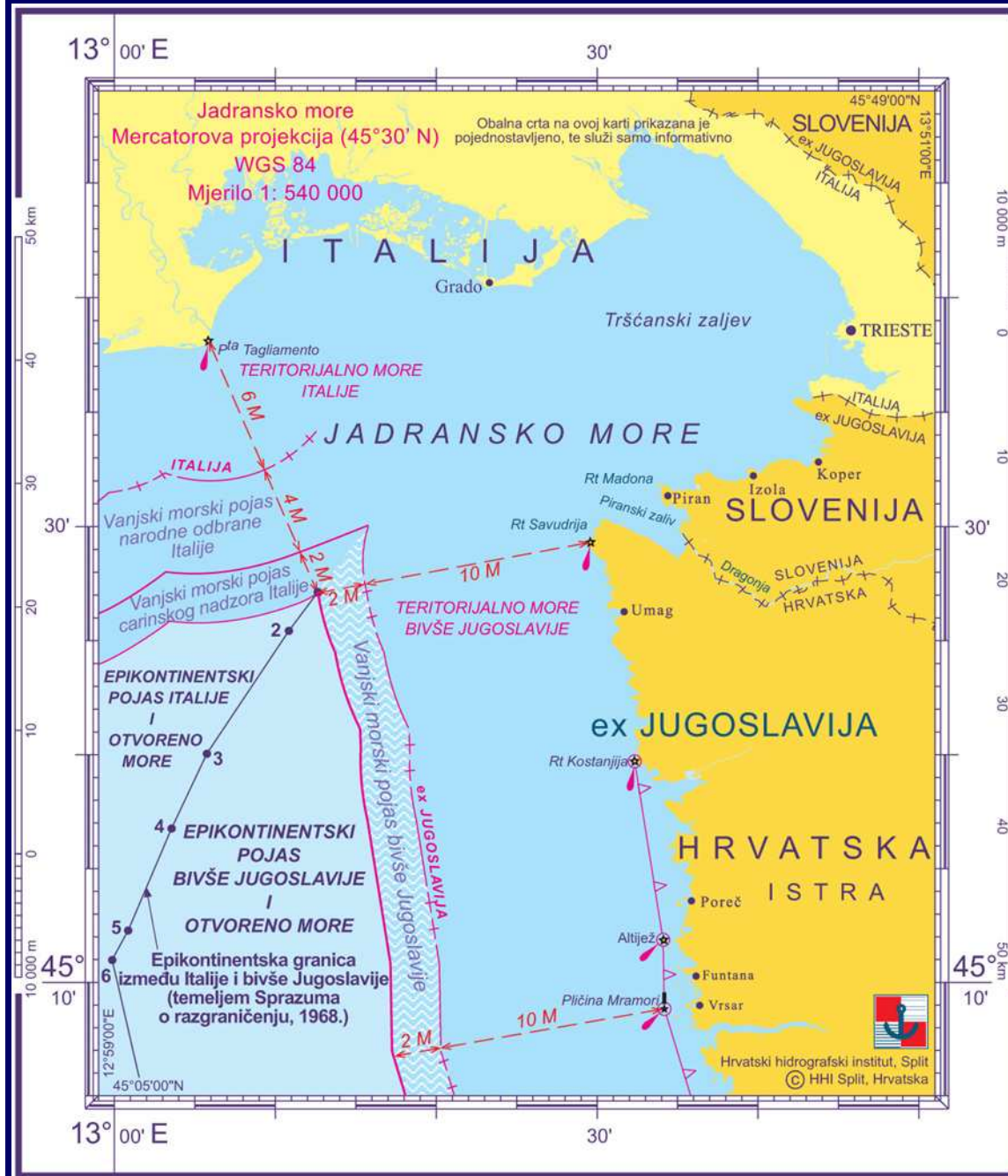
(Službeni list FNRJ, 106/1948.)

Potvrđene su 1965. (Službeni list SFRJ, 22/1965.)

Posljednja promjena je iz 1979. uz crnogorsku obalu, Rt Mendra – Rt Platamuni (Službeni list SFRJ, br. 13/1979)

Za prikaz na ovoj karti u sjevernom Jadranu bitan je ovaj dio ravnih polaznih crta bivše Jugoslavije: *Rt Kostanjija – otok Altijež – pličina Mramori – hrid Masarine*

Zakonom iz 1965. teritorijalno more bivše Jugoslavije je prošireno sa 6 milja na 10 milja.

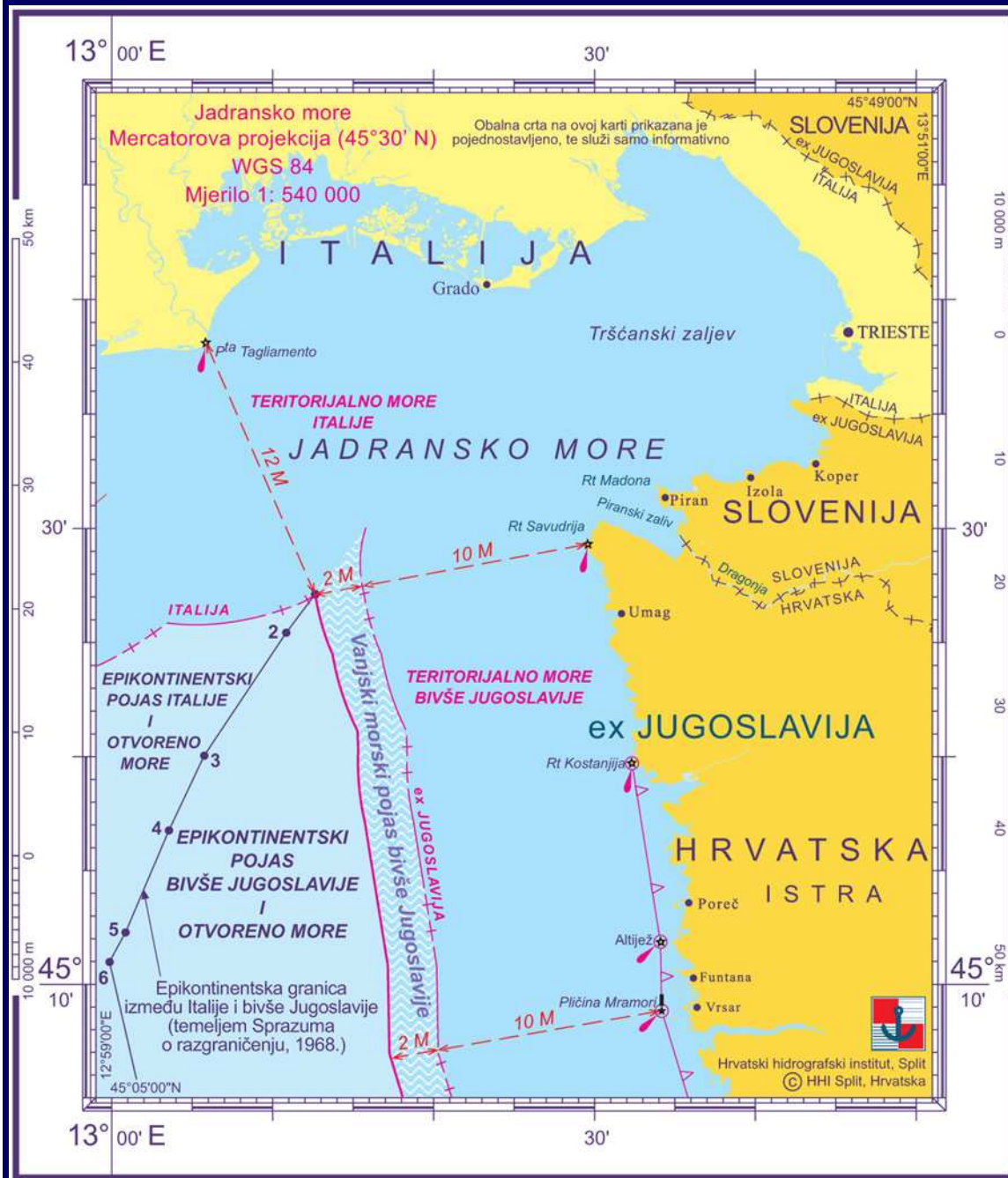

**1968. godine
Sporazum između Italije i bivše
Jugoslavije o razgraničenju
epikontinentskoga pojasa
(stupio na snagu 1970.)**

**Konvencija o epikontinentskom
pojasu (Ženeva, 1958.)**

Članak 6.

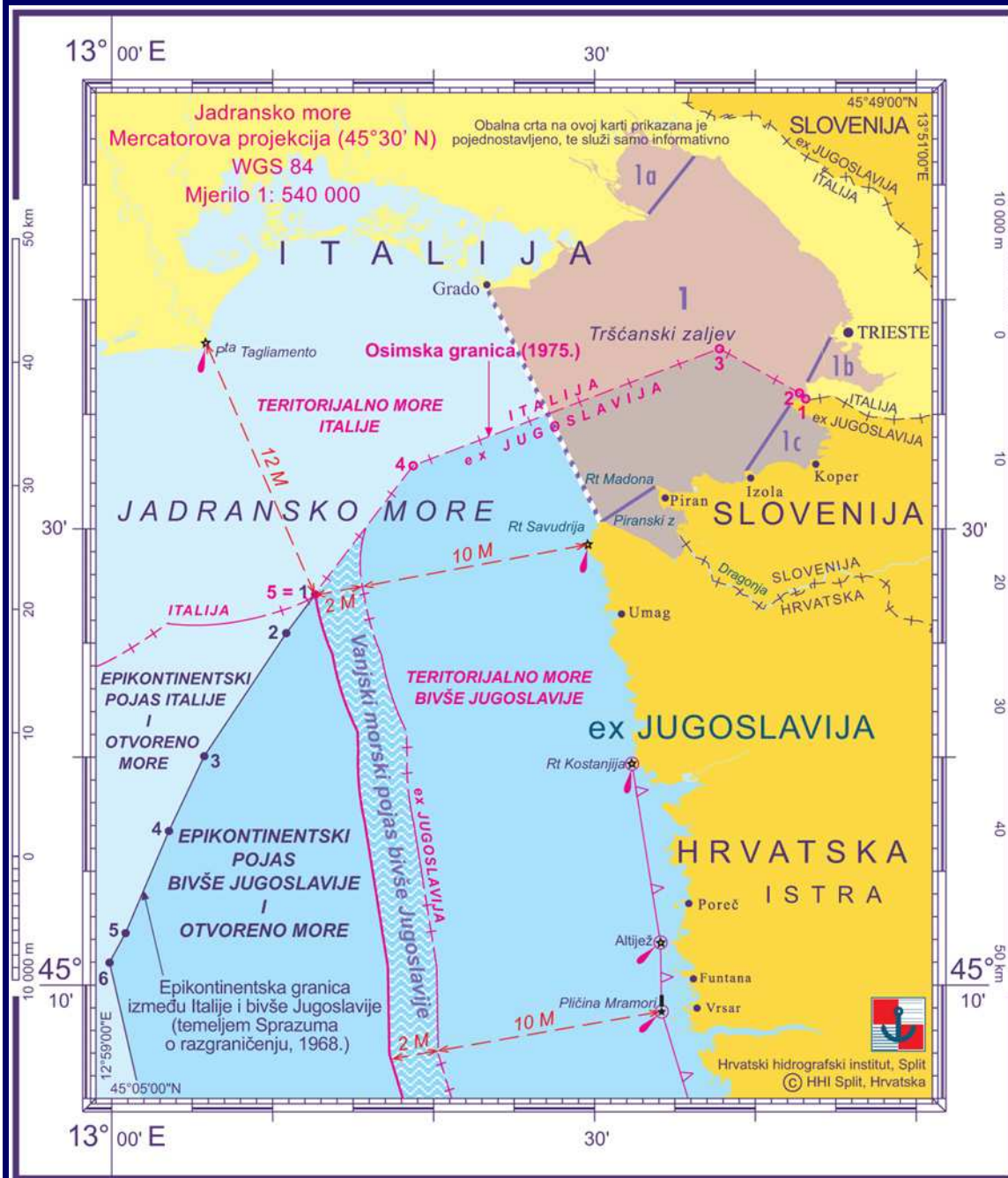
1. U slučaju kad isti epikontinentski pojas graniči s područjima dviju ili više država kojih obale leže sučelice, granica epikontinentskog pojasa između tih država određuje se sporazumom između njih. Ako sporazuma nema i ako posebne okolnosti ne opravdavaju drugu granicu, granica je crta sredine, kojoj je svaka točka jednako udaljena od najbližih točaka polaznih crta od kojih se mjeri širina teritorijalnog mora svake pojedine države.

14. kolovoza 1974. godine Italija proglašava širinu teritorijalnog mora od 12 milja

Na temelju plovidbenog zakona iz 1942. širina talijanskog teritorijalnog mora iznosila je 6 milja, a novelom iz 1974. ta je širina udvostručena (12 milja). (*Codice della navigazione, Approvato con Regio Decreto 30 marzo 1942, Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana n. 93 del 18 aprile 1942*)

Milja (M) (*lat. mille – tisuća, potječe od Rimljana i označavala je 1000 dvostrukih koraka rimskog vojnika*), najčešće se upotrebljava termin morska ili nautička milja; to je dužina luka jedne meridijanske minute na srednjoj geografskoj širini. Od 1929. usvojena je duljina milje i iznosi 1852 m.

10. studenog 1975. godine Osimski sporazum

Granica između bivše Jugoslavije i Italije u Trščanskom zaljevu i izvan njega, utvrđena Osimskim sporazumom iz 1975. temelji se na ekvidistanciji i kompromisna je crta sredine između polaznih crta od kojih se mjeri širina teritorijalnog mora dviju država između njihovih obala.

1 Trščanski zaljev (Golfo di Trieste) obuhvaća morsko područje sjeveroistočno od granične linije koja spaja luku Grado - sjeverni dio rta Savudrija (Rt Gornja Savudrija), a sadrži:

- 1a Tržiški zaljev (Baia di Panzano)
- 1b Miljski zaljev (Baia di Muggia)
- 1c Koparski zaljev (Koprski zaliv)
- 1d Piranski zaljev (Piranski zaliv)

U Ugovoru između Italije i bivše Jugoslavije, sklopljenom 10. studenog 1975. u Osimu, točke su navedene brojevima 1, 2, 3, 4 i 5 kako slijedi:

Petak, 11. ožujka 1977.

MEDUNARODNI UGOVORI

Broj 1 — Strana 59

rive droite du ruisseau Sv. Jernej, à son embouchure, aux coordonnées planes dans les deux systèmes:

x = 5050841,73 yougoslaves x = 5049835,77 italiennes
y = 5400753,47 y = 2420416,72

et est déterminée par les arcs de cercle maximum reliant les points suivants:

Points	Carte № 100-15 yougoslaves Coordonnées	Carte № 39 italiennes Coordonnées
1	Lat. 45° 35',70 N Long. 13° 43',40 E	Lat. 45° 35',65 N Long. 13° 43',15 E
2	Lat. 45° 35',95 N Long. 13° 43',00 E	Lat. 45° 35',90 N Long. 13° 42',75 E
3	Lat. 45° 37',91 N Long. 13° 38',00 E	Lat. 45° 37',80 N Long. 13° 37',80 E
4	Lat. 45° 32',80 N Long. 13° 19',00 E	Lat. 45° 32',70 N Long. 13° 18',75 E
5	Lat. 45° 27',20 N Long. 13° 12',90 E	Lat. 45° 27',20 N Long. 13° 12',70 E

Les coordonnées susmentionnées sont représentées graphiquement sur la carte maritime yougoslave № 100-15 de l'Institut Hydrographique de la Marine Militaire yougoslave, échelle 1:100.000, nouvelle édition juin 1971, réédition juillet 1974, mise à jour au Bulletin «Avis aux navigateurs» № 22 de l'année 1974 et sur la carte italienne № 39 de l'Institut Hydrographique de la Marine, échelle 1:100.000, 3ème édition, mars 1962, réédition juillet 1974, mise à jour au Bulletin «Avis aux navigateurs» № 42 de l'année 1974.

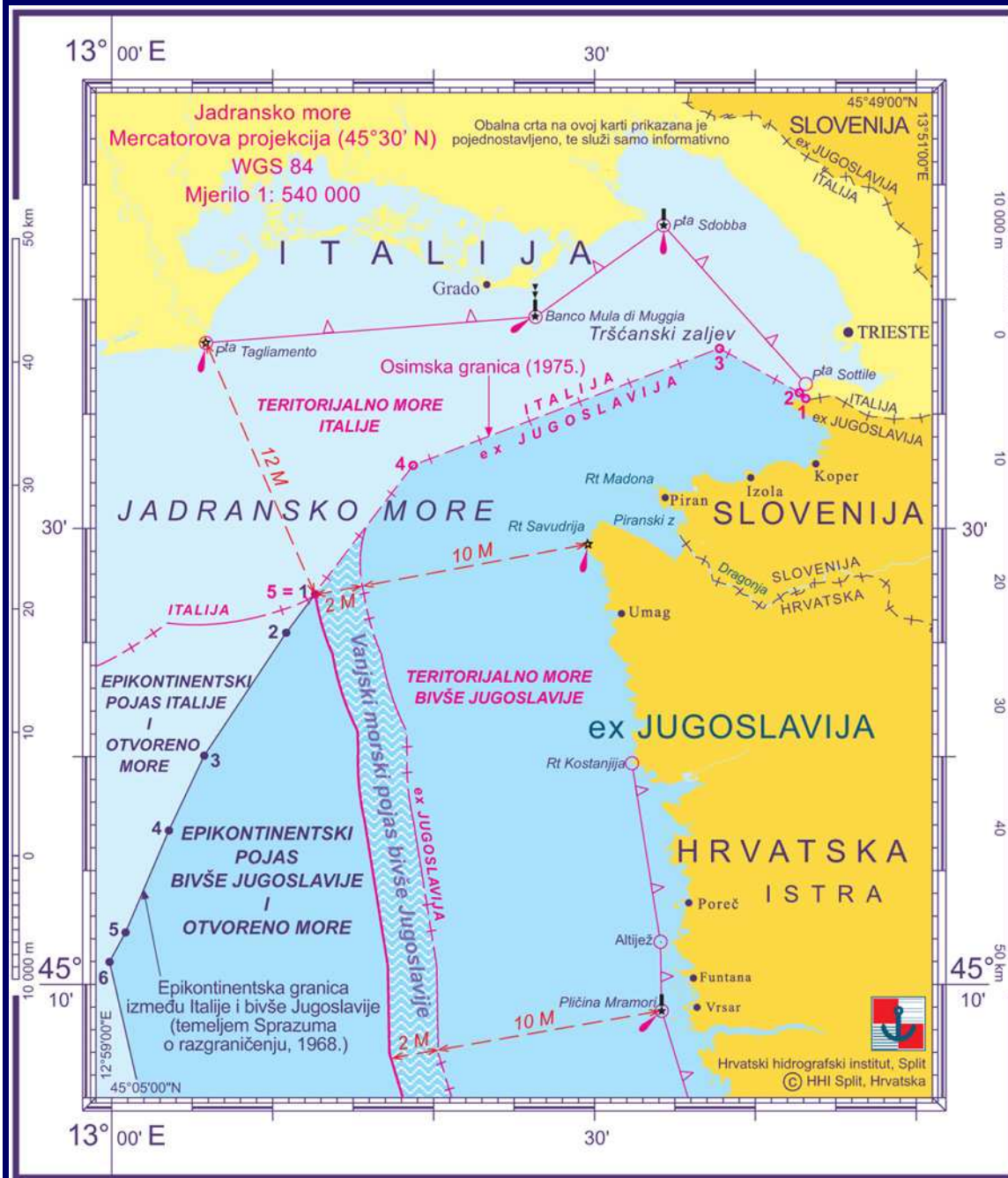
rijeke Sv. Jernej, na njezinom utoku, s ravnim koordinatama u dva sistema:

x = 5050841,73 jugoslavenske x = 5049835,77 talijanske
y = 5400753,47 y = 2420416,72

i određena je lukovima maksimalne kružnice koja povezuje ove točke:

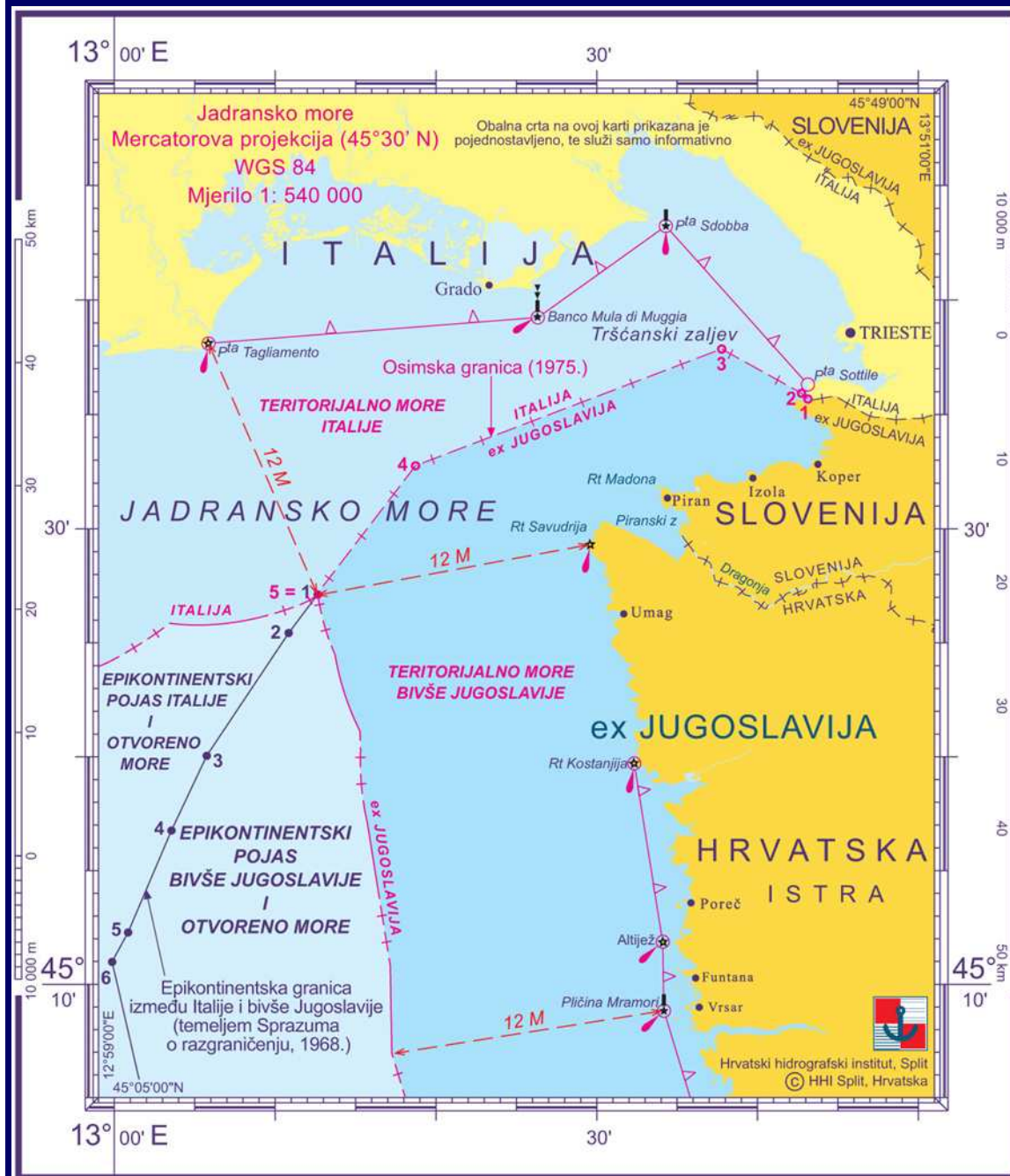
Točke	Jugoslavenske koordinate Karta br. 100-15	Talijanske koordinate Karta br. 39
1	Šir. 45°35',70 N Dulj. 13°43',40 E	Šir. 45°35',65 N Dulj. 13°43',15 E
2	Šir. 45°35',95 N Dulj. 13°43',00 E	Šir. 45°35',90 N Dulj. 13°42',75 E
3	Šir. 45°37',91 N Dulj. 13°38',00 E	Šir. 45°37',80 N Dulj. 13°37',80 E
4	Šir. 45°32',80 N Dulj. 13°19',00 E	Šir. 45°32',70 N Dulj. 13°18',75 E
5	Šir. 45°27',20 N Dulj. 13°12',90 E	Šir. 45°27',20 N Dulj. 13°12',70 E

Navedene koordinate grafički su uzete iz jugoslavenske pomorske karte br. 100-15 Hidrografskog instituta Jugoslavenske ratne mornarice, mjerila 1:100.000, novo izdanje u mjesecu lipnju 1971. godine, ponovno izdanje u mjesecu srpnju 1974. godine, objavljeno u Biltenu »Obavijest za pomorce«, br. 22, od 1974. godine, i iz talijanske karte br. 39 Hidrografskog instituta mornarice, mjerila 1:100.000, treće izdanje od mjeseca ožujka 1962, ponovno izdanje u mjesecu srpnju 1974, objavljeno u Biltenu »Obavijest za pomorce«, br. 42, od 1974. godine.

26. travnja 1977. godine Italija je u Jadranskom moru primijenila metodu ravnih polaznih crta (*Decreto del Presidente della Repubblica, N 816*)

Za sjeverni Jadran bitan je ovaj dio ravnih polaznih crta Italije:
Punta Sottile – svjetionik Punta Sdobba – svjetionik Banco Mula di Muggia – Punta Tagliamento

7. svibnja 1979. godine Širina teritorijalnog mora bivše Jugoslavije iznosi 12 M

Konvencija o teritorijalnom moru i vanjskom pojasu (1958.)

Članak 2.

1. Suverenost obalne države proteže se - izvan njezina kopnenog područja...
2. Ta se suverenost proteže na zračni prostor iznad teritorijalnog mora i na njeno dno i podzemlje.
3. Suverenost nad teritorijalnim morem ostvaruje se prema odredbama ove Konvencije i prema drugim pravima međunarodnog prava.

Širina teritorijalnog mora nije bila precizirana u miljama

Konvencija UN o pravu mora (1982.)

Članak 3.

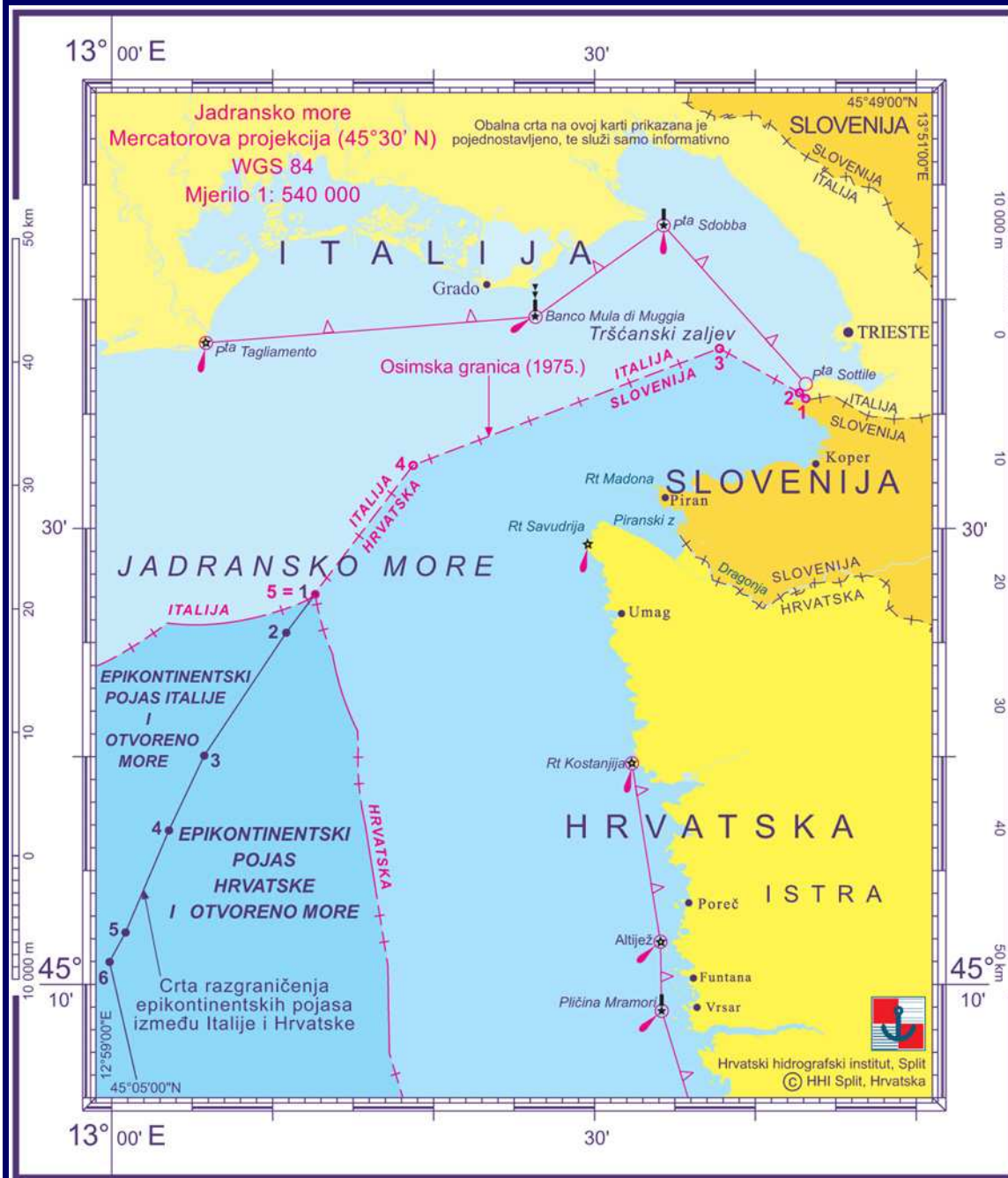
Širina teritorijalnog mora

Svaka država ima pravo utvrditi širinu svojeg teritorijalnog mora **do granice koja ne prelazi 12 nautičkih milja**, mjenjenih od polaznih crta koje su određene u skladu s Konvencijom.

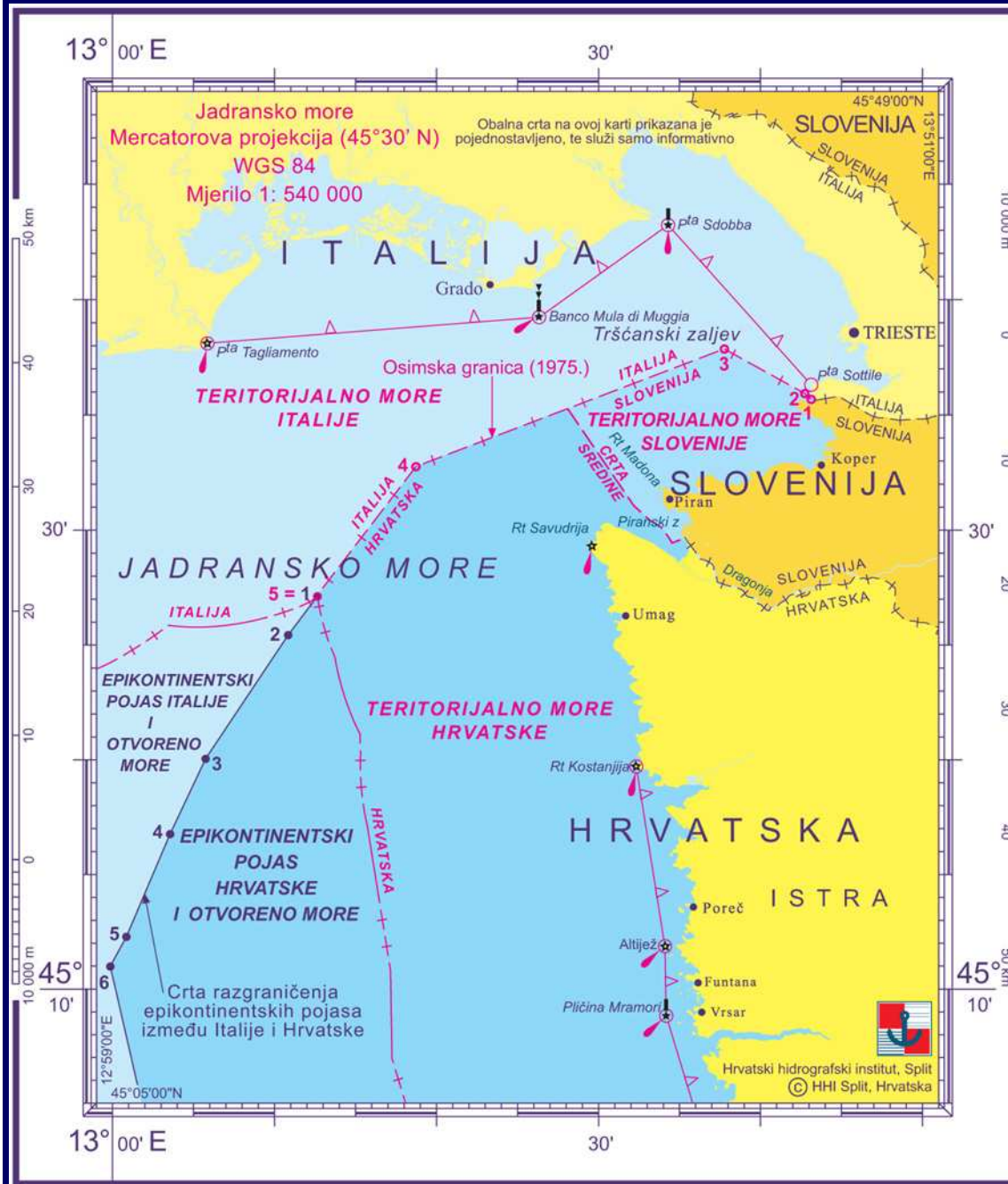
Raspadom SFR Jugoslavije na obalama Jadrana su nastale nove obalne države, novi međunarodnopravni subjekti: Slovenija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina i današnja Crna Gora (Srbija i Makedonija su države bez morske obale). Kopnene granice između nekadašnjih jugoslavenskih republika postale su granice među samostalnim državama, a nakon raspada bivše Jugoslavije prvi je put trebalo utvrditi crte koje razdvajaju njihova morska područja. Do danas granice na moru nisu određene.

25. lipnja 1991. godine Hrvatska i Slovenija proglašavaju samostalnost

Granice na moru mogu biti državne granice (granice državne suverenosti), to jest granice ukupnosti vlasti jedne države na morskim prostorima (vanjska granica teritorijalnoga mora), ali i granice koje omeđuju i razgraničuju pojedine dijelove i pojase mora, morskog dna i podzemlja u kojima obalna država nema suverenost već suverena prava ili jurisdikciju.

Danas je posebice aktualno odnosno otvoreno pitanje razgraničenja na moru između Hrvatske i Slovenije koje su pregovore o tome započele neposredno nakon osamostaljenja dviju država, a do danas granica na moru nije određena.

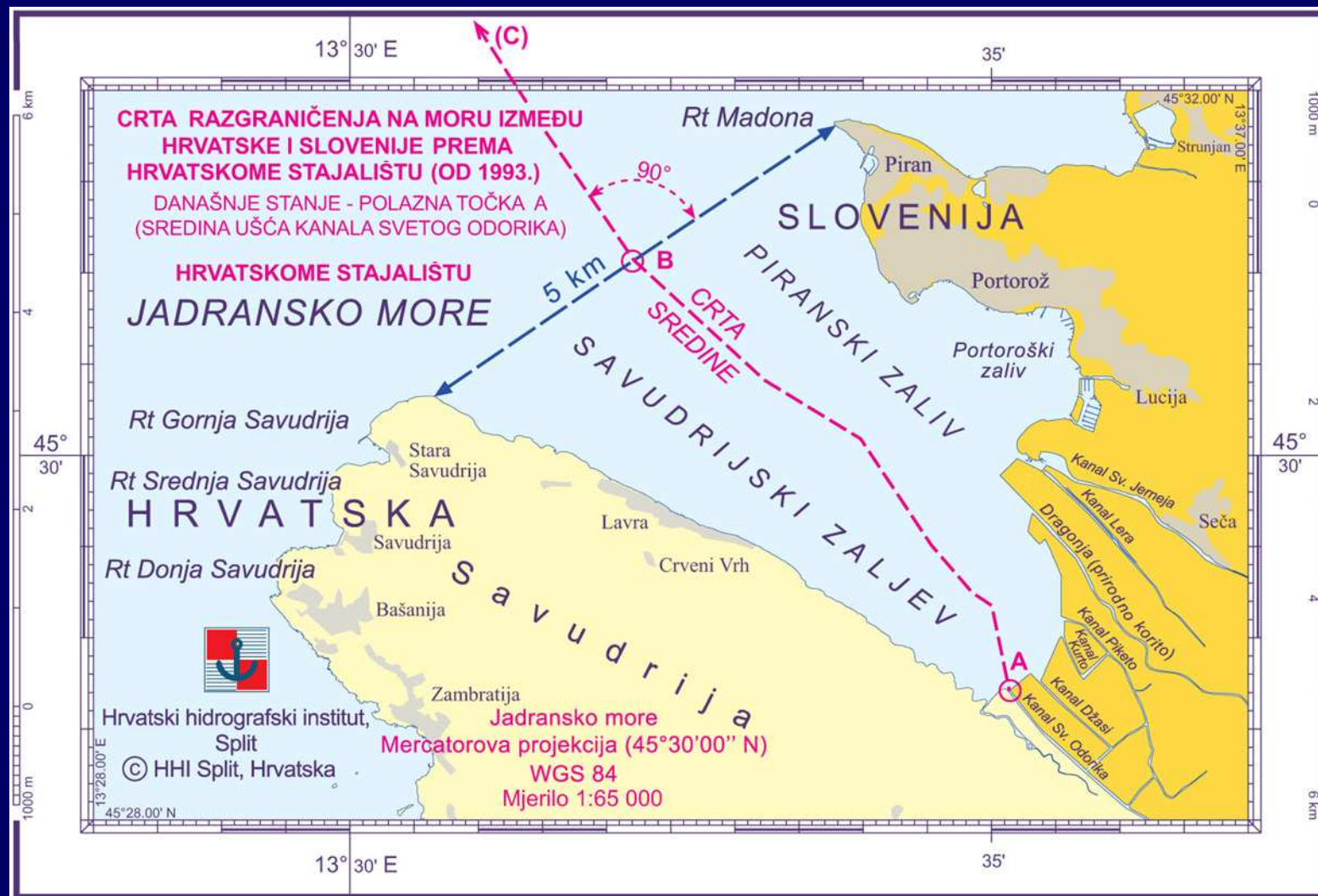

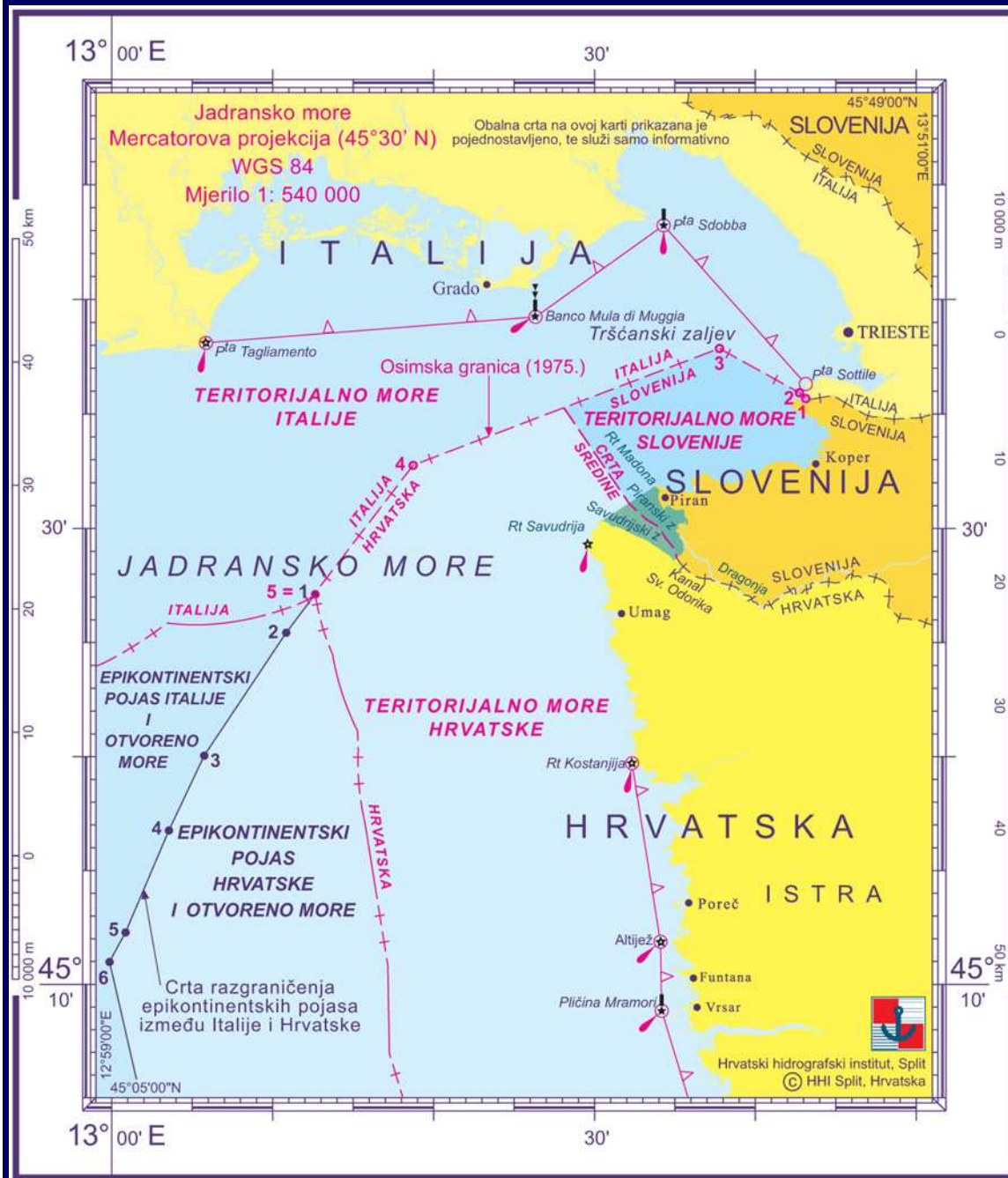
Crta sredine / ekvidistancije je privremena granica u skladu s Konvencijom UN o pravu mora (1982.)

Članak 15.

Kad obale dviju država leže sučelice ili međusobno graniče, nijedna od tih dviju država nije ovlaštena, ako među njima nema suprotnog sporazuma, proširiti svoje teritorijalno more preko crte sredine, kojoj je svaka točka jednako udaljena od najbližih točaka polaznih crta od kojih se mjeri širina teritorijalnog mora svake od tih dviju država.

Prema tome crta sredine je privremeno rješenje.

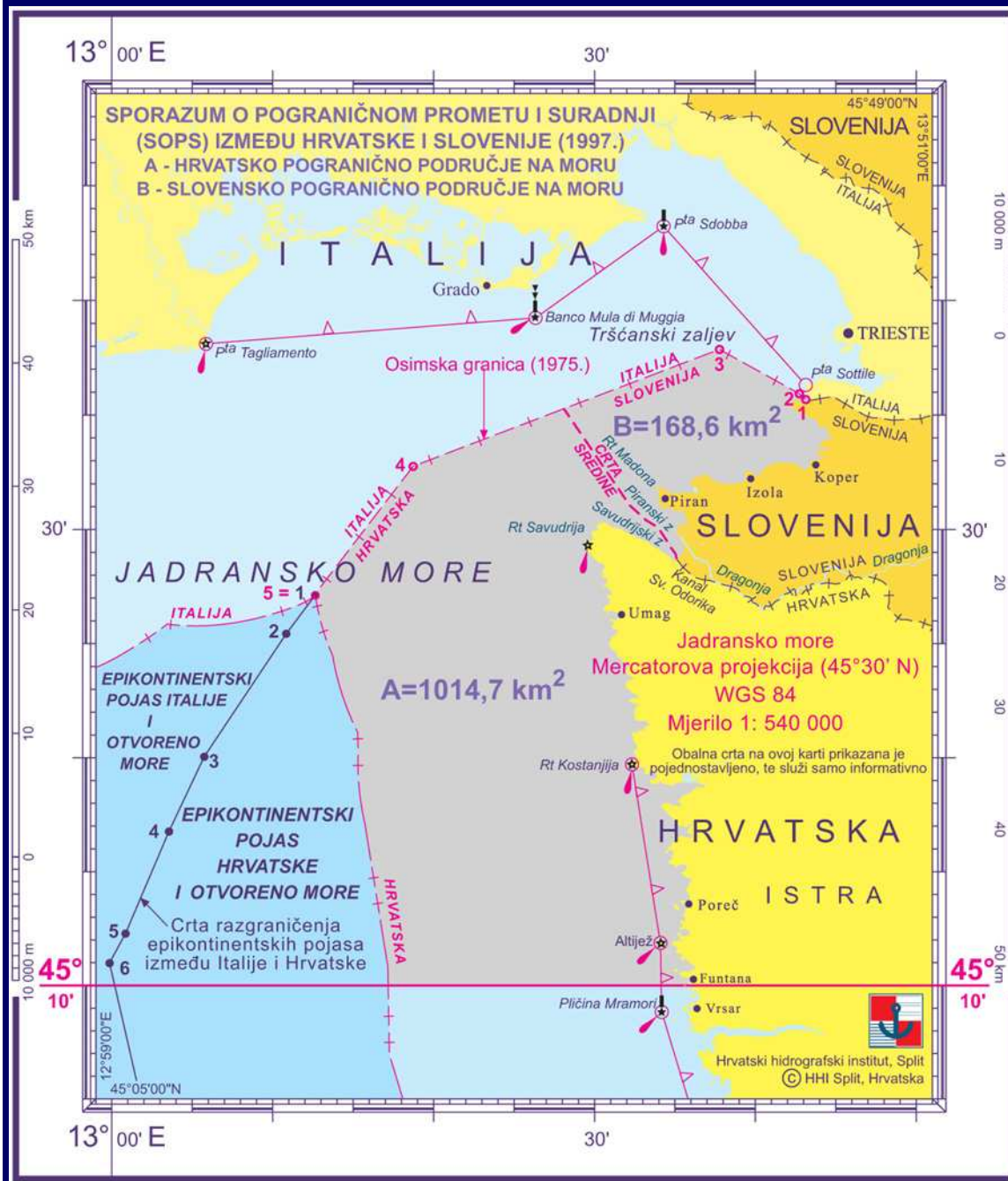

1993. godine Slovenski Memorandum o Piranskom zaljevu

usvojen u Slovenskom parlamentu 7. travnja 1993.

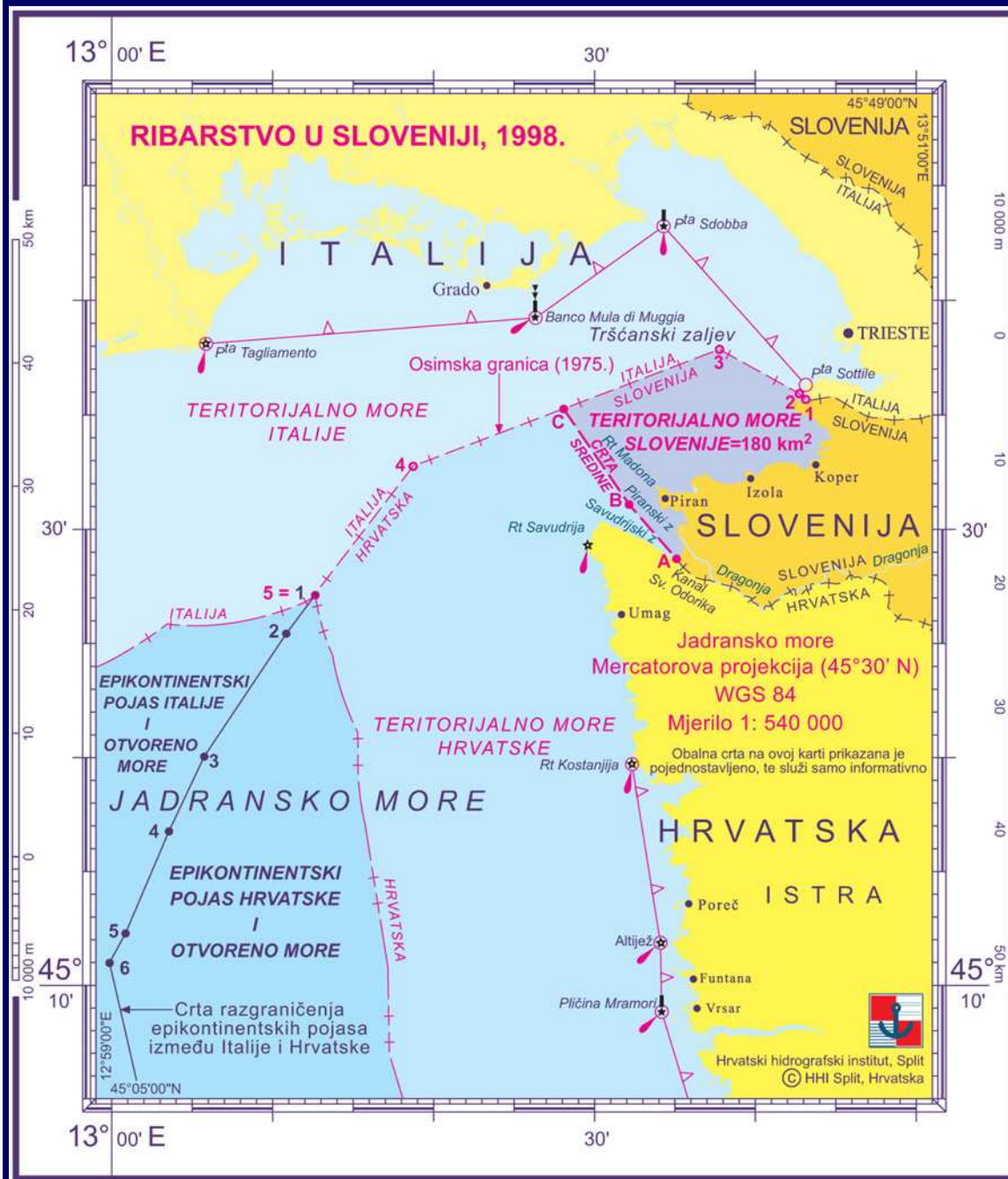
- Slovenija zahtijeva cijeli *Piranski zaliv* (tj. hrvatska obala unutar *Piranskog zaliva* bila bi omeđena slovenskom granicom na moru) kršeći pri tome *odredbe Konvencije UN o pravu mora (1982.)*.
- Slovenija također zahtijeva važan dio *hrvatskog teritorijalnog mora* (koji je 11 puta veći od cijelog *Savudrijskog zaljeva / Piranskog zaliva*)
- Slovenija zahtijeva dio mora koji znatno prelazi 12 M određenih člankom 3. *Konvencije UN o pravu mora*
- Memorandumom je potvrđeno da Slovenija "spada u skupinu tzv. geografski zaknutih država koje zbog geografskog položaja ne mogu proglasiti svoje isključive gospodarske pojase".
- Prema članku 70. *Konvencije UN o pravu mora država u nepovoljnom geografskom položaju* označava obalne države, uključujući i obalne države na zatvorenim ili poluzatvorenim morima, koje njihov geografski položaj čini, radi dovoljne opskrbe ribom za prehrambene potrebe njihova stanovništva ili dijela stanovništva, ovisnima o iskorištavanju živih bogatstava isključivih gospodarskih pojasa drugih država u subregiji ili regiji i obalne države koje **ne mogu imati vlastiti isključivi gospodarski pojas**.

28. travnja 1997. godine Sporazum o pograničnom prometu i suradnji (SOPS) između Hrvatske i Slovenije

Primjer dobrog susjedstva je Sporazum o pograničnom prometu i suradnji (SOPS) između Hrvatske i Slovenije koji su u Ljubljani potpisali ministri vanjskih poslova Mate Granić i Zoran Thaler, a koji je i danas na snazi. Ulaskom u EU 2004. Slovenija je suspendirala (otkazala) odredbe o ribolovu.

Na hrvatski pristanak da slovenski ribari love u hrvatskome morskom prostoru koji je šest puta veći od slovenskoga teritorijalnog mora, službena je Slovenija tada odgovorila da joj Hrvatska nudi **nešto što ona već ima** u zajedničkome jugoslavenskom moru.

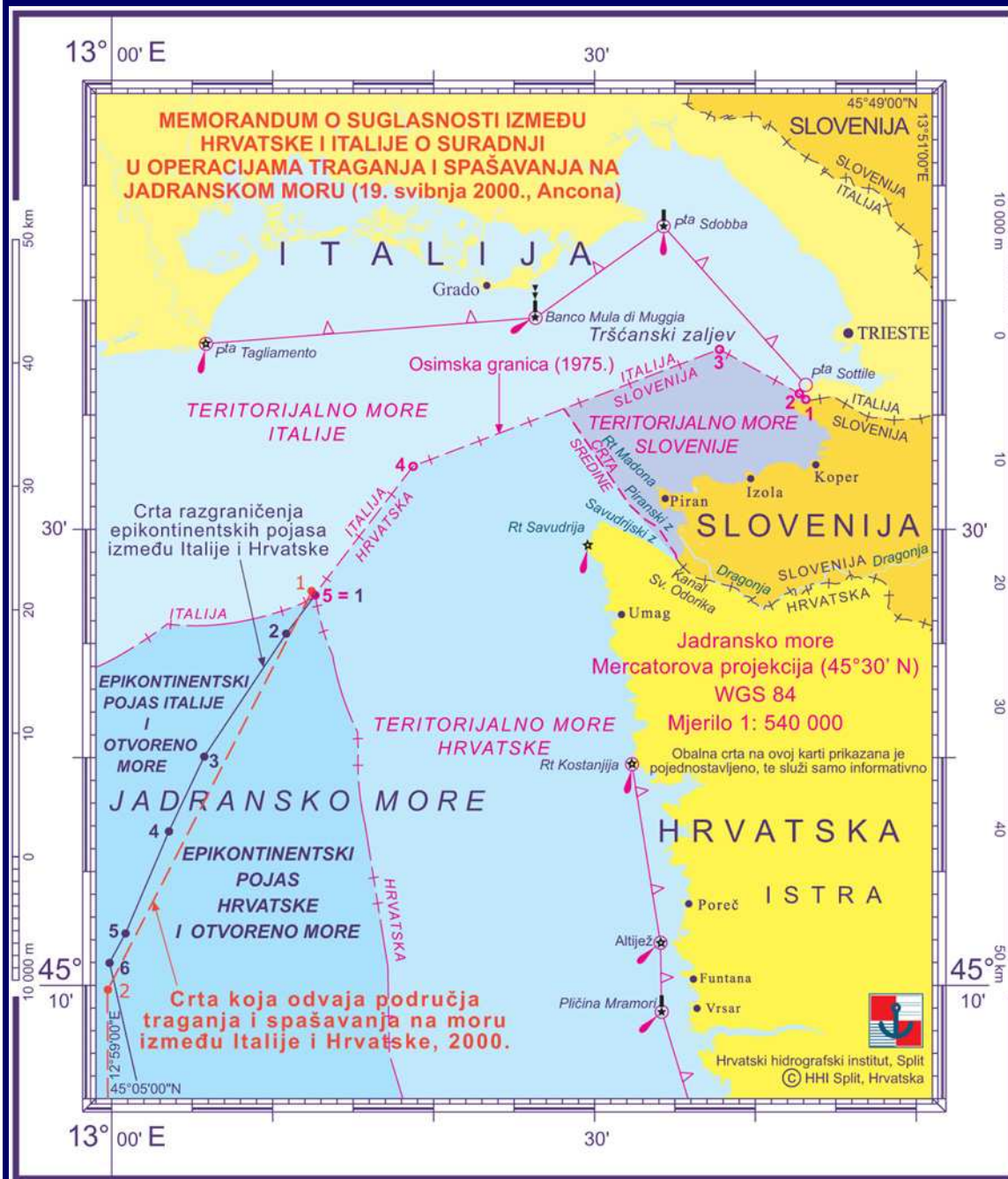

18. prosinca 1998. godine Ribarstvo u Sloveniji

Dokument koji je Slovenija poslala (18. prosinca) u Bruxelles tijekom pregovora s EU:

*Republika Slovenija je mediteranska zemlja čija je **obalna crta** duž Jadranskog mora duga **45 km**. Od 1991. godine, kada je Republika Slovenija stekla nezavisnost, njezino je morsko ribarstvo uglavnom ograničeno na **slovensko teritorijalno more** (12 milja od obale), koje obuhvaća **180 km²**.*

*Crta sredine/ekvidistancije u Piranskom zalivu/Savudrijskom zaljevu data je na dvije točke: **A** dana je na utoku Kanala Svetog Odorika u Piranski zaliv / Savudrijski zaljev i **B** koja je na sredini spojnice između Rta Madona i Rta Savudrija (koja zatvara Piranski zaliv / Savudrijski zaljev), a izvan zaljeva se proteže do točke: **C** koja je tromeđna točka Italije-Hrvatske-Slovenije na osimskoj granici (1975.).*

19. svibnja 2000. godine Memorandum o suglasnosti između Hrvatske i Italije o suradnji u operacijama traganja i spašavanja na Jadranskom moru (sklopljen u Anconi)

Crta koja odvaja područja traganja i spašavanja je crta koja spaja samo 3 točke na ovoj karti. Ukupno ima 9 točaka u Jadranskom moru:

Datum WGS84		
Ime točke	N. LAT (φ)	E. LONG (λ)
1	45°27'18"	13°12'42"
2	45°09'48"	13°00'00"
3	44°32'00"	13°13'54"
4	43°29'54"	14°30'00"
5	42°55'18"	15°16'12"
6	42°31'06"	16°01'24"
7	42°15'00"	16°33'12"
8	41°34'12"	18°00'00"
9	41°30'00"	18°09'00"

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

44

Na temelju članka 30. stavka 1. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora ("Narodne novine", broj 28/96), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 22. ožujka 2001. godine donijela

UREDBU

O OBJAVI MEMORANDUMA O SUGLASNOSTI IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE, VLADE TALIJANSKE REPUBLIKE I VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE O USPOSTAVI ZAJEDNIČKOG SUSTAVA PLOVIDBENIH PRAVACA I SUSTAVA USMJERENE I ODIJELJENE PLOVIDBE U SJEVERNOM DIJELU SJEVERNOG JADRANA

Članak 1.

Objavljuje se Memorandum o suglasnosti između Vlade Republike Hrvatske, Vlade Talijanske Republike i Vlade Republike Slovenije o **uspostavi zajedničkog sustava plovidbenih pravaca i sustava usmjerene i odijeljene plovidbe u sjevernom dijelu sjevernog Jadrana, sklopljen u Anconi dana 19. svibnja 2000. godine**, u izvorniku na hrvatskom, talijanskom, slovenskom i engleskom jeziku.

Članak 2.

Tekst međunarodnog ugovora iz članka 1. ove Uredbe u izvorniku na hrvatskom jeziku glasi:

MEMORANDUM O SUGLASNOSTI IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE, VLADE TALIJANSKE REPUBLIKE I VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE O USPOSTAVI ZAJEDNIČKOG SUSTAVA PLOVIDBENIH PRAVACA I SUSTAVA USMJERENE I ODIJELJENE PLOVIDBE U SJEVERNOM DIJELU SJEVERNOG JADRANA

Vlada Republike Hrvatske, Vlada Talijanske Republike i Vlada Republike Slovenije (u daljnjem tekstu: potpisnice)

ŽELEĆI unaprijediti prijateljske odnose između potpisnica na osnovama jednakosti i zajedničke koristi;

USTVRĐUJUĆI da su potpisnice već izrazile namjeru da zaključe ugovore na području pomorstva, s ciljem unapređenja sigurnosti na moru;

UZIMAJUĆI U OBZIR značaj gustoće pomorskog prometa Jadranskim morem i velik postotak putničkih brodova koji prevoze ulja, opasne i/ili štetne terete u tekućem ili krutom stanju;

UZIMAJUĆI U OBZIR činjenicu da bi uspostava zajedničkih plovidbenih pravaca i sustava usmjerene i odijeljene plovidbe na cijelom području Jadrana unaprijedila sigurnost plovidbe, smanjujući rizik od plovidbenih nezgoda i doprinijela otklanjanju svih vrsta opasnosti;

POZIVAJUĆI SE na Rezolucije IMO-a: A.572(14) "Opća načela uspostave sustava plovidbenih pravaca", A.851(20) "Opća načela sustava javljanja brodova i zahtjevi u pogledu javljanja

brodova", A.857(20) "Smjernice glede službe nadzora plovidbe brodova"; POZIVAJUĆI SE također na Konvenciju SOLAS 1974, kako je izmijenjena, Pravila V.8 i V.8.1; USTVRĐUJUĆI da su nadležna tijela za provođenje ovog Memoranduma za Talijansku Republiku Ministarstvo prometa i plovidbe- lučke kapetanije i talijansko zapovjedništvo Obalne straže, za Republiku Hrvatsku Ministarstvo pomorstva, prometa i veza, za Republiku Sloveniju Ministarstvo prometa i komunikacija; dogovorile su se kako slijedi:

Članak 1.

Sustav plovidbenih pravaca i shema usmjerene i odijeljene plovidbe u sjevernom dijelu sjevernog Jadrana utvrđuje se kako je navedena u Dodatku I koji čini sastavni dio ovog Memoranduma. Potpisnice su također suglasne da, čim je prije moguće, prošire sustav plovidbenih pravaca i shemu usmjerene i odijeljene plovidbe na ostale dijelove Jadranskog mora.

Članak 2.

Potpisnice će poduzeti usuglašene i zajedničke aktivnosti u okviru IMO-a, u cilju praktičnog oživotvorenja sustava navedenog u članku 1. ovog Memoranduma.

Članak 3.

Ovaj Memorandum o suglasnosti stupit će na snagu danom primitka zadnje obavijesti diplomatskim kanalima, kojima su se potpisnice međusobno izvjestile da su ispunile uvjete postavljene njihovim zakonodavstvom za stupanje na snagu ovog Memoranduma o suglasnosti.

Članak 4.

Ovaj Memorandum o suglasnosti se može izmijeniti ili dopuniti na zahtjev bilo koje potpisnice. Izmjene ovog Memoranduma o suglasnosti će stupiti na snagu mjesec dana nakon datuma na koji potpisnice prihvate izmjene i o tome izvijeste druge potpisnice diplomatskim putem. U potvrdu navedenog, predstavnici Vlada potpisali su ovaj Memorandum o suglasnosti. Zaključeno u Anconi 19. svibnja 2000. godine, u tri izvornika, svaki na hrvatskom, talijanskom, slovenskom i engleskom jeziku, svi tekstovi su jednako vjerodostojni. U slučaju različitog tumačenja, mjerodavan je engleski jezik.

ZA VLADU **REPUBLIKE HRVATSKE**

Tonino Picula, v. r.
ministar vanjskih poslova

ZA VLADU **TALIJANSKE REPUBLIKE**

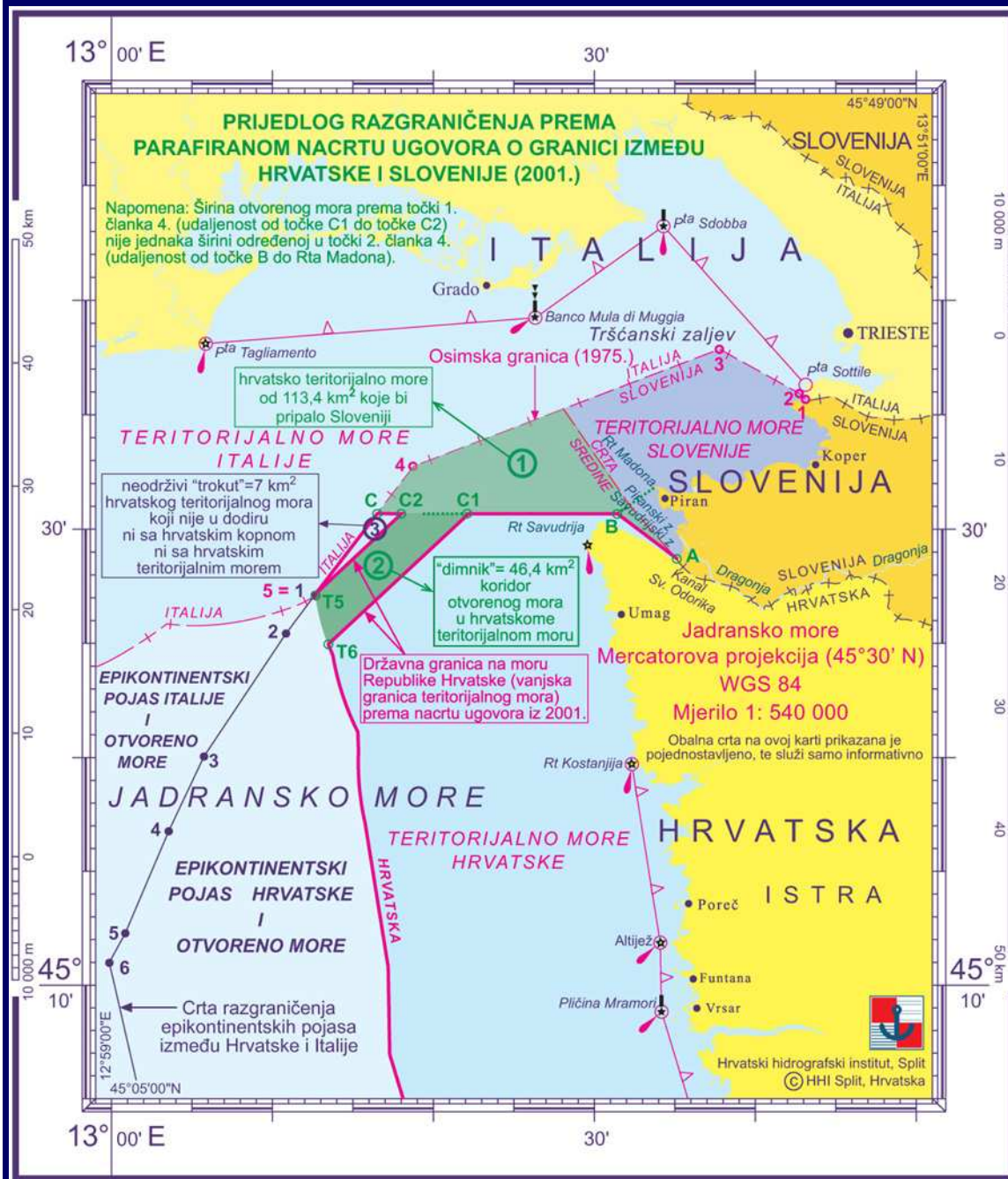
Lamberto Dini, v. r.
ministar vanjskih poslova

ZA VLADU **REPUBLIKE SLOVENIJE**

Dimitrij Rupel, v. r.
ministar vanjskih poslova

DODATAK I

KOORDINATE TOČAKA OSNOVNIH PODRUČJA NA PRILOŽENOJ POMORSKOJ KARTI

2001. godine

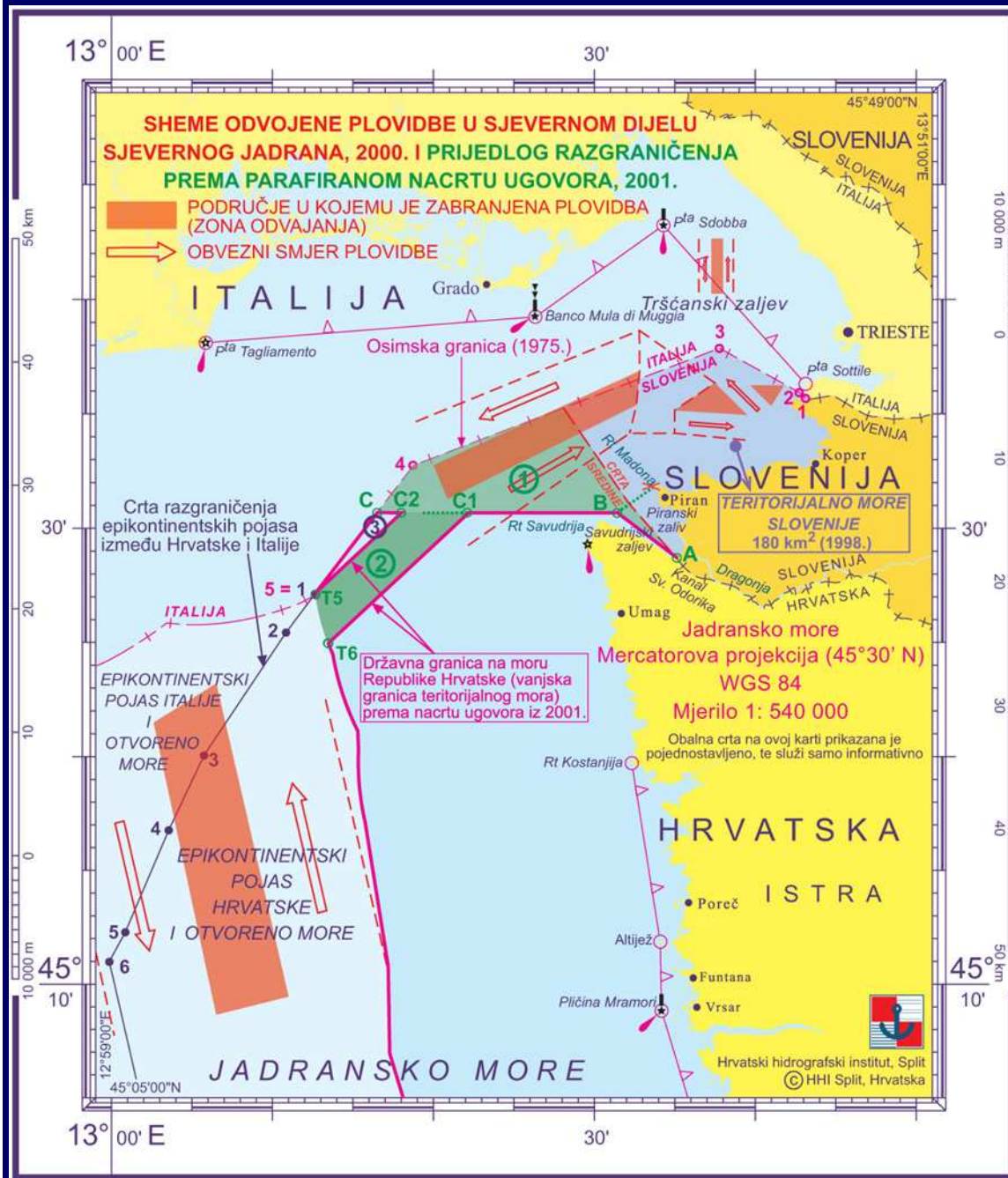
Prijedlog razgraničenja prema parafiranom Nacrtu ugovora o granici na moru između Hrvatske i Slovenije poznat kao **Sporazum Račan-Drnovšek**

Tzv. sporazum je samo parafirani nacrt (tzv. autentifikacija teksta) i kao takav nema pravni učinak.

• Javno mnijenje i struka u Hrvatskoj bili su protiv takvog nacrtu ugovora o državnoj granici na moru. Budući da nije ratificiran u Hrvatskom saboru, predloženi parafirani nacrt sporazuma nema pravnog učinka.

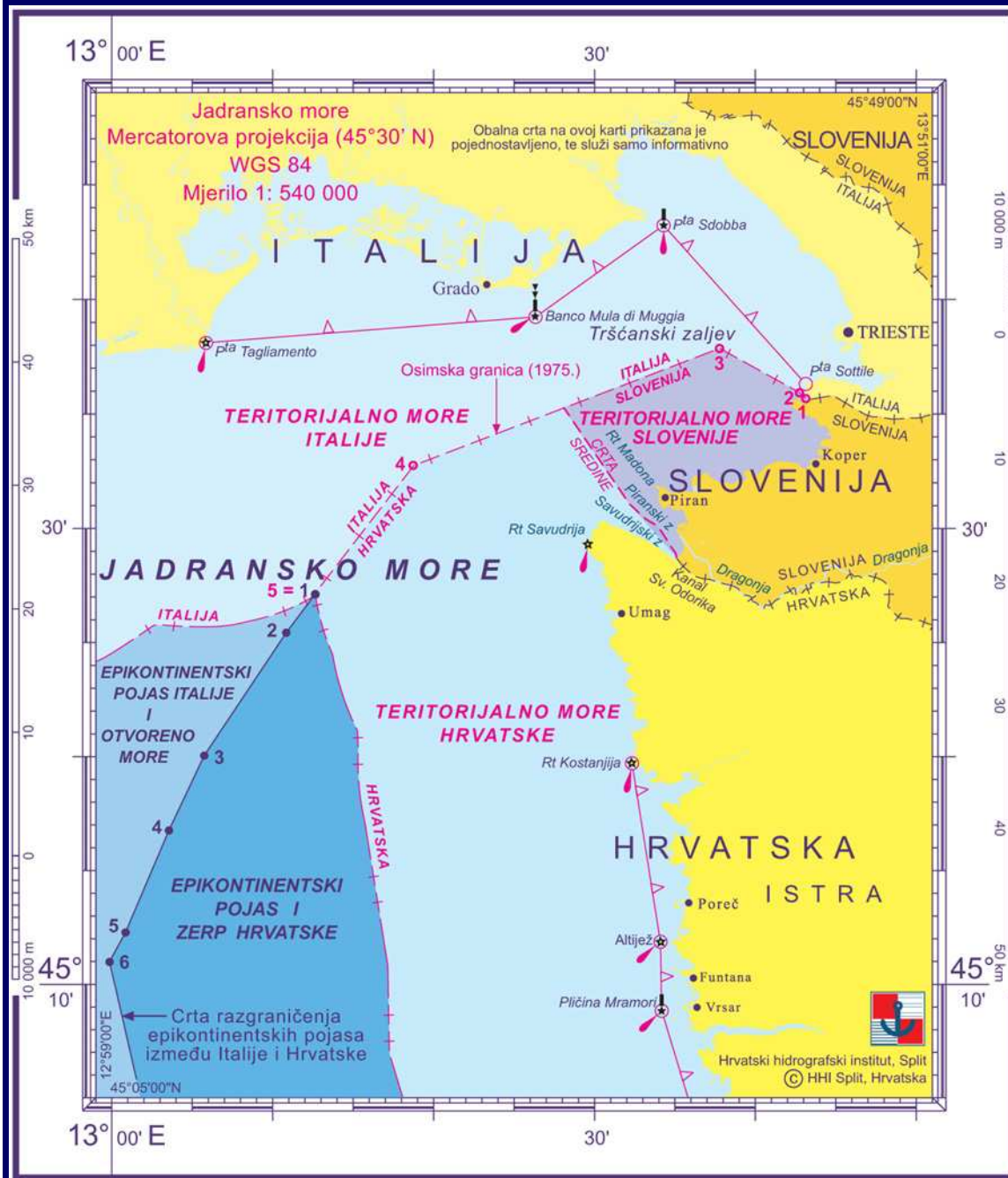
• Ovaj prijedlog razgraničenja ostaje dijelom prihvaćen od Slovenije do danas jer preuzima točku **T6** iz tzv. Sporazuma Račan-Drnovšek poznatu kao južnu točku koridora, tj. "dimnika" u geografskim koordinatama na WGS84 elipsoidu:

T6 (45°24'58.8" N; 13°13'26.6" E)

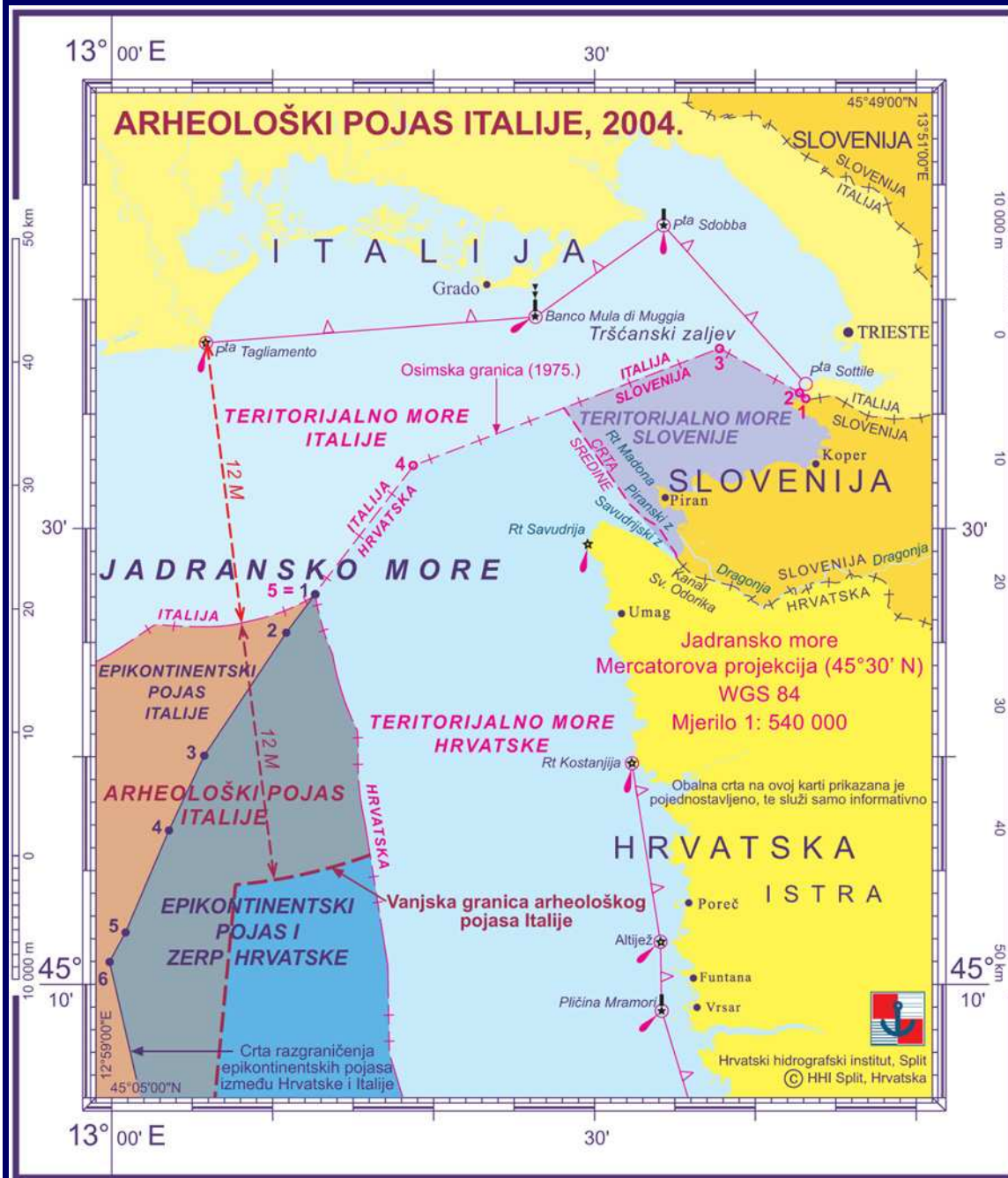
Na moru prvo i osnovno razmatranje je rješavanje u skladu sa sigurnošću plovidbe

- Memorandum iz Ancone od 19. svibnja 2000. prethodi nacrtu tzv. sporazuma "Račan-Drnovšek", 2001. i čini ga tehnički neizvodivim iz razloga kada brodovi koji isplovljavaju iz *Koparskog i Tršćanskog zaljeva* prolaze *talijanskim teritorijalnim morem*, a plovidbena ruta za brodove koji uplovljavaju u *Tršćanski i Koparski zaljev* prolaze *hrvatskim teritorijalnim morem*, tj. slovenski brodovi (kao i svi drugi brodovi) imaju **pravo neškodljivog prolaska talijanskim i hrvatskim teritorijalnim morem**.
- Od osamostaljenja Slovenije **godišnji se promet međunarodne luke Koper više nego utrostručio** (od 5 milijuna tona u 1990. do 16 milijuna tona u 2008.).
- Hrvatske pomorske službe **nisu nikad zaustavile nijedan slovenski brod**.

3. listopada 2003. godine Hrvatska proglašava Zaštićeni ekološko-ribolovni pojas (ZERP)

- Sukladno Konvenciji UN o pravu mora (članak 55. do članka 75.).
- Pravni režim ZERP-a počeo se primjenjivati 3. listopada 2004.
- Od 15. ožujka 2008. prema odluci Sabora ZERP se privremeno ne primjenjuje na države članice EU dok se ne postigne “zajednički dogovor u duhu EU”.
- Slovenija je prosvjedovala u UN-u zbog hrvatskog proglašenja ZERP-a premda je ZERP udaljen više od 12 milja od njezinih polaznih crta.

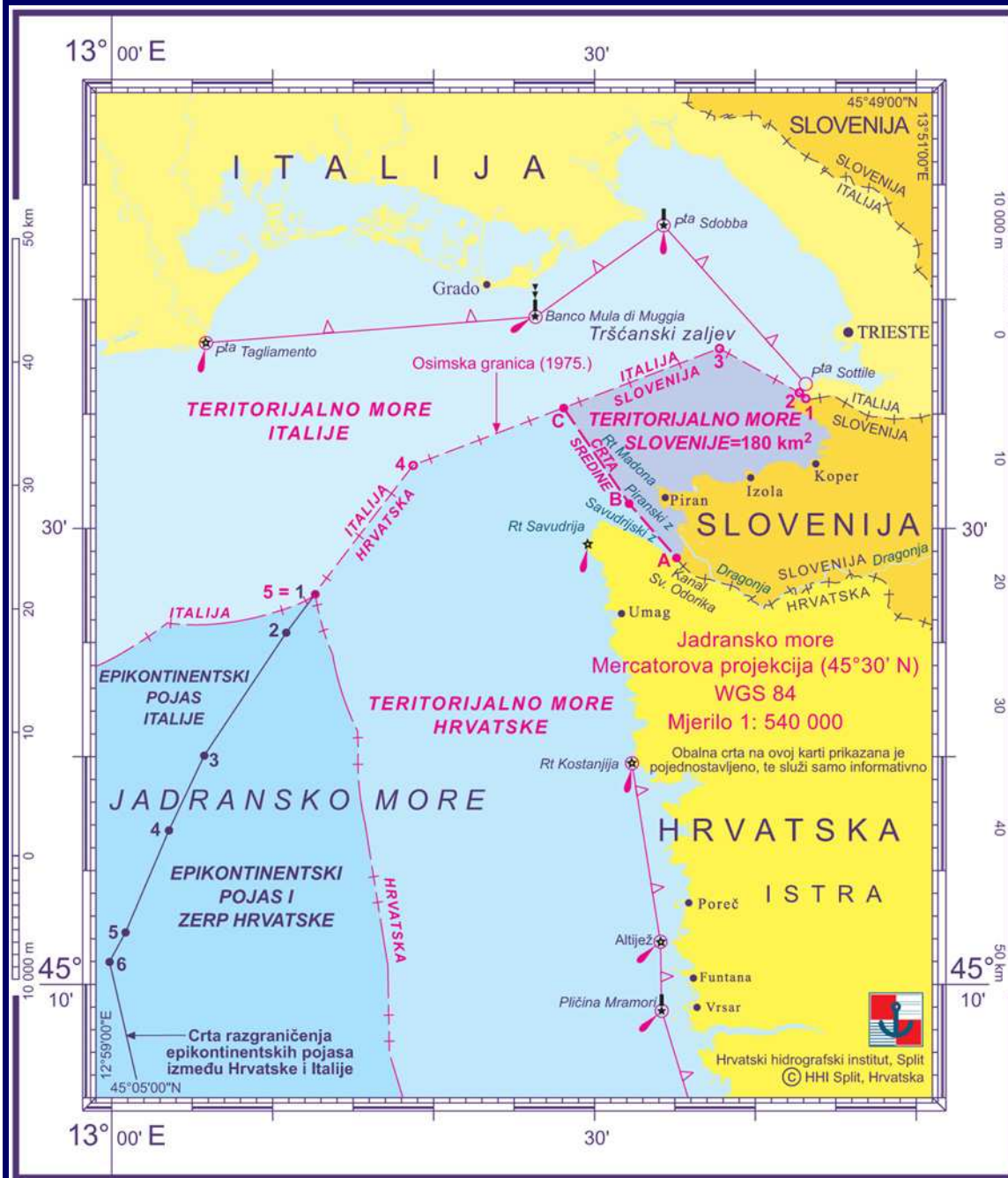

22. siječnja 2004. godine Arheološki pojas Italije

Zakonskim dekretom br. 42 Italija je proglasila arheološki pojas, varijantu vanjskog pojasa, do 24 milje računajući od polazne crte od koje se mjeri širina teritorijalnog mora. U tome su pojasu detaljnim nacionalnim propisima zaštićeni arheološki i povijesno vrijedni predmeti u podmorju (podrtine brodova, amfore, stara oružja, kipovi i sl.), zabrana nekontroliranog vađenja, stjecanja privatnog vlasništva i prodaje tih predmeta, vođenje katastra, čuvanje i dr.

Sadržaj zaštite je dobrim dijelom preuzet iz Konvencije UNESCO-a o zaštiti podvodne kulturne baštine od 2. studenog 2001.

Granice prema susjedima nisu određene. Pitanje je zalazi li talijanski arheološki pojas u područje hrvatskog ZERP-a i epikontinentskog pojasa, jer prema Konvenciji o pravu mora arheološki i povijesno vrijedni predmeti u podmorju gospodarskog i epikontinentskog pojasa nisu zaštićeni.

1. svibnja 2004. godine Slovenija ulazi u Europsku uniju

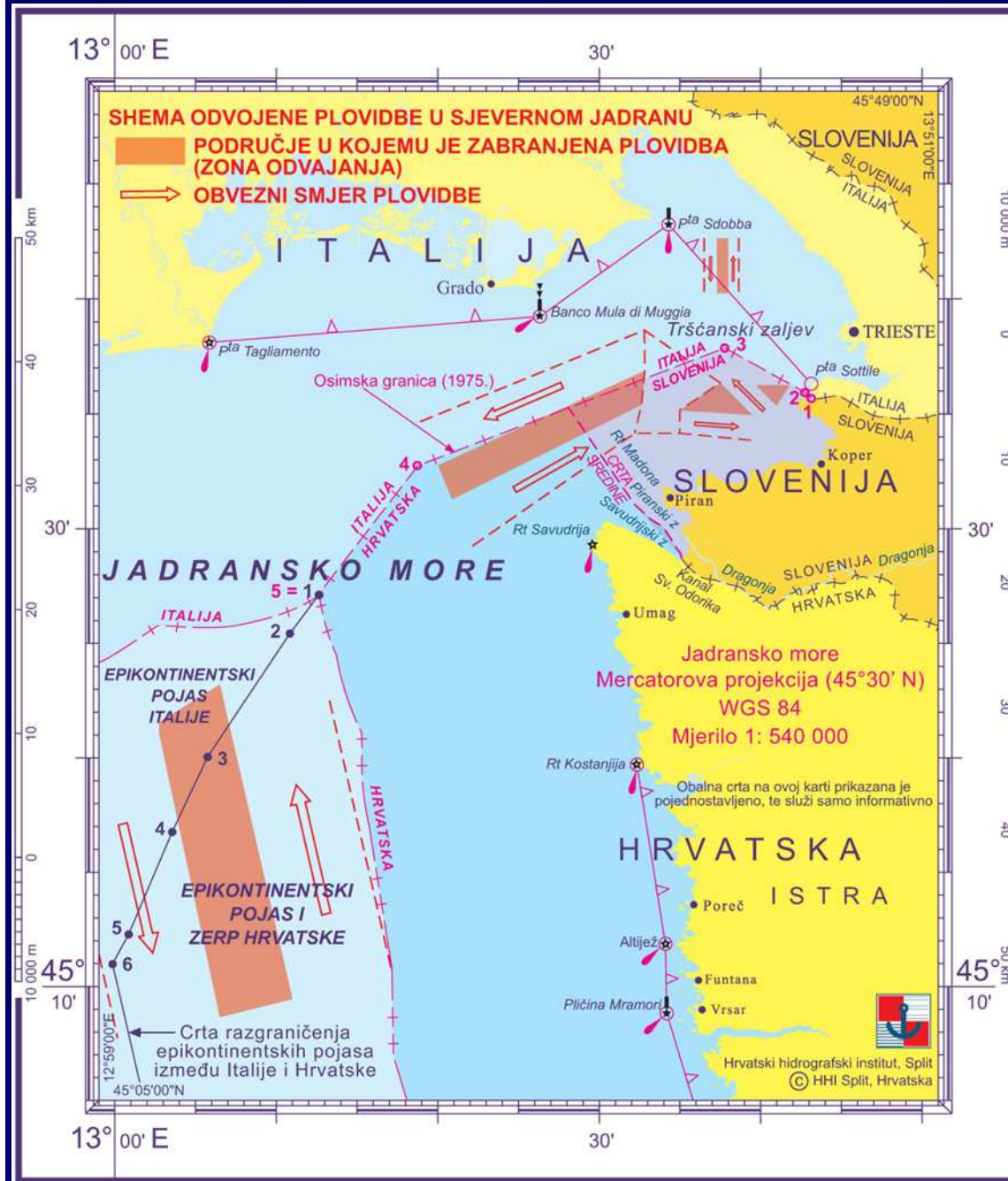
- Slovenija postaje punopravna članica EU iako nema jasno definiranu državnu granicu na moru s Hrvatskom.
- Takva nedefinirana granica postaje vanjska granica EU.

1998. Slovenija je definirala ribarstvo u teritorijalnom moru površine 180 km², a time i simplificiranu *crtu sredine* u Piranskom zalivu i izvan njega sa točkama A, B i C:

Datum WGS84		
Ime točke	N. LAT (φ)	E. LONG (λ)
A	45°28'42.24"	13°35'08.52"
B	45°31'01.56"	13°32'00.96"
C	45°34'56.28"	13°26'44.16"

Hrvatsko bilateralno granično pitanje nikad nije predstavljalo zapreku u slovenskim pristupnim pregovorima za ulazak u EU, niti je Hrvatska ikada takav argument iznosila.

- I neke druge članice EU imaju neriješena granična pitanja, između sebe i sa ostalim zemljama.

Od 1. prosinca 2004. godine temeljem odluke IMO-a u primjeni je sustav usmjerene i odvojene plovidbe u sjevernom Jadranu

- Na zajednički prijedlog jadranskih zemalja (među kojima i Slovenije) Međunarodna pomorska organizacija (*International Maritime Organisation, IMO*) prihvatila je 2004. sustav usmjerene i odvojene plovidbe u sjevernom Jadranu.

2. kolovoza 2005. godine Hrvatska i Italija zaključile su razmjenom nota Sporazum o usklađivanju popisa koordinata navedenih u Sporazumu između bivše SFR Jugoslavije i Italije o razgraničenju epikontinentskog pojasa između dviju država (1968.)

**Minutes of the meeting between
Istituto Idrografico della Marina (IIM) and Hydrographic Institute of the
Republic of Croatia (HHI),
(Genoa, 25th January 2005)**

ATTENDEES

Capt Saverio FANELLI Head of Surveys and Production Department IIM
Cdr Paolo LUSIANI Head of External Relations IIM
Cdr Carlo DARDENGO Chief of Cartographic Division IIM
Dr Gian Piero FRANCALANCI- representing the Ministry of Foreign Affairs

Dr Zvonko GRZETIC, director of HHI
Mr Radovan SOLARIC, assistant director HHI
Mr Pejo BROČIĆ, Chief of Cartographic Division HHI
Mr Ante GLAVURDIĆ, Chief of Hydrographic Division HHI

PURPOSE OF THE MEETING

The aim of the meeting was to define a technical solution in order to fix a list of WGS84 coordinates for determining an agreed delimitation line of the continental shelf between the two Countries.

The work was conducted on the basis of directives and results made on previous discussions and meetings carried out until now.

CONCLUSIONS

Common technical group from Istituto Idrografico della Marina (IIM) and Hydrographic Institute of the Republic of Croatia (HHI) have agreed as follows:

- Both Institutes accepted the List of coordinates delivered by Croatia in 2000, with exclusion of points S-34, S-35 and S-36, for which the IIM has decided to carry out further controls on the basis of previous discussions and correspondence between IIM and HHI from 2000 to 2003.
- After the IIM control, considering that the differences concerning points S-34, S-35 and S-36 between Croatian list and Italian check are not significant, both Institutes agree to recommend the adoption of the List of coordinates in Annex 1.

Therefore, both Institutes accept to consider the Annex 1. of the Minutes as the reference List.

Istituto Idrografico della Marina

Hydrographic Institute
of the Republic of Croatia

Annex 1.- List of coordinates agreed during the meeting of 25th January 2005

Annex 1 to Minutes of IIM – HHI meeting
Genova, 25th January 2005

Numero punto	N. LAT (φ)	E. LONG (λ)			
1	45° 27' 13"	13° 12' 40"	22	43° 35' 58"	14° 26' 16"
2	45° 25' 43"	13° 11' 07"	23	43° 31' 55"	14° 30' 07"
3	45° 20' 07"	13° 05' 55"	24	43° 29' 55"	14° 31' 49"
4	45° 16' 49"	13° 03' 40"	25	43° 25' 19"	14° 35' 07"
5	45° 12' 19"	13° 01' 01"	26	43° 12' 52"	14° 46' 01"
6	45° 11' 04"	13° 00' 10"	27	43° 10' 28"	14° 47' 52"
7	44° 58' 28"	13° 04' 22"	28	43° 03' 46"	14° 54' 40"
8	44° 46' 13"	13° 06' 07"	29	43° 00' 52"	14° 57' 49"
9	44° 44' 13"	13° 06' 34"	30	42° 59' 16"	15° 00' 37"
10	44° 30' 10"	13° 07' 46"	31	42° 47' 49"	15° 09' 28"
11	44° 28' 34"	13° 10' 43"	32	42° 36' 46"	15° 21' 46"
12	44° 28' 01"	13° 11' 34"	33	42° 29' 34"	15° 44' 46"
13	44° 17' 46"	13° 27' 55"	34	42° 26' 11"	15° 59' 32"
14	44° 12' 37"	13° 37' 52"	35	42° 11' 36"	16° 13' 38"
15	44° 10' 46"	13° 40' 01"	36	42° 16' 53"	16° 34' 30"
16	44° 00' 37"	14° 00' 55"	37	42° 15' 59"	16° 37' 04"
17	43° 57' 37"	14° 04' 49"	38	42° 07' 02"	16° 56' 37"
18	43° 54' 10"	14° 10' 07"	39	41° 59' 29"	17° 12' 54"
19	43° 43' 01"	14° 21' 16"	40	41° 54' 44"	17° 18' 42"
20	43° 40' 16"	14° 23' 31"	41	41° 50' 05"	17° 37' 03"
21	43° 38' 31"	14° 24' 34"	42	41° 38' 20"	17° 59' 51"
			43	41° 30' 02"	18° 12' 48"

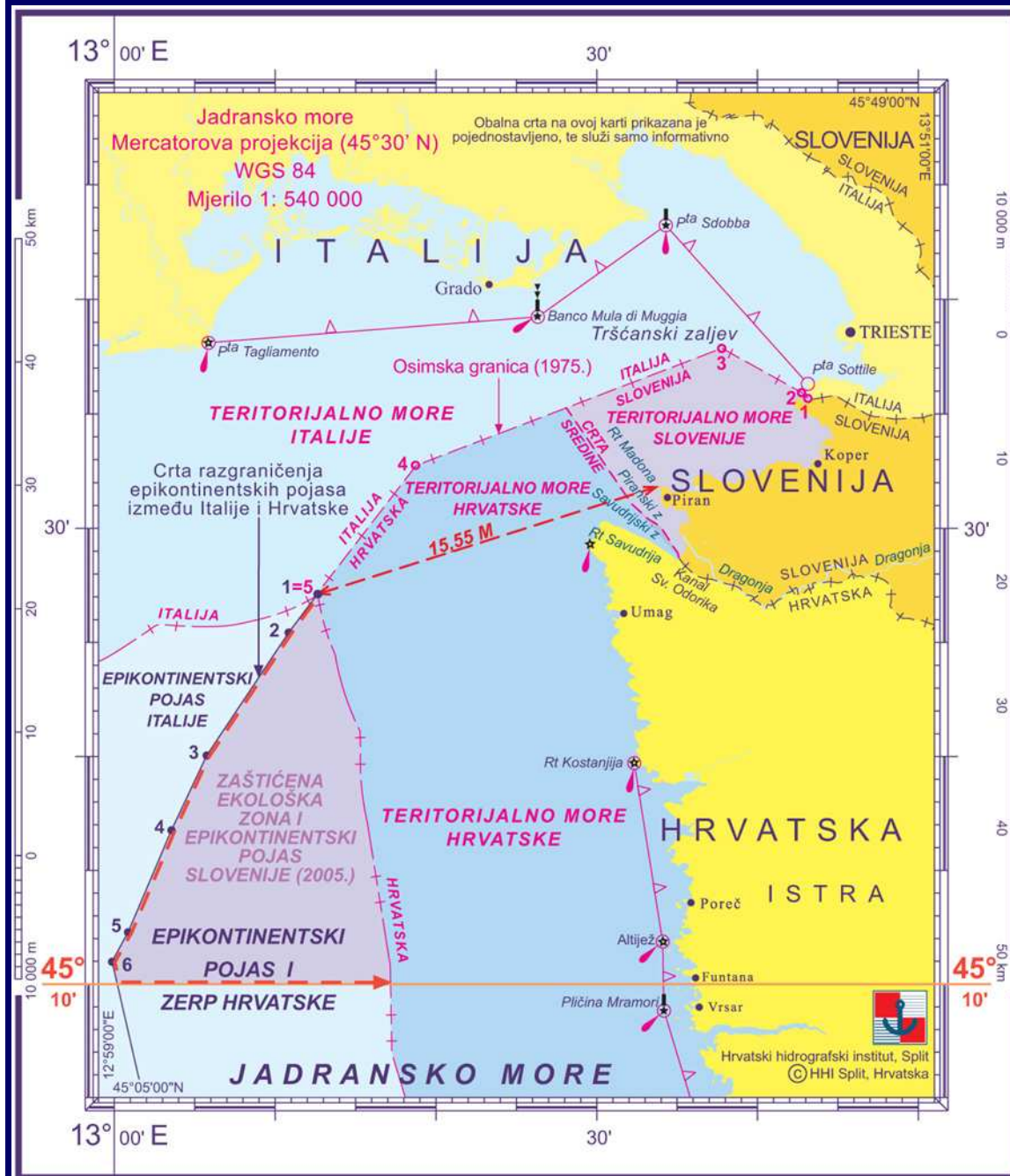
Istituto Idrografico della Marina

Hydrographic Institute of the Republic of Croatia

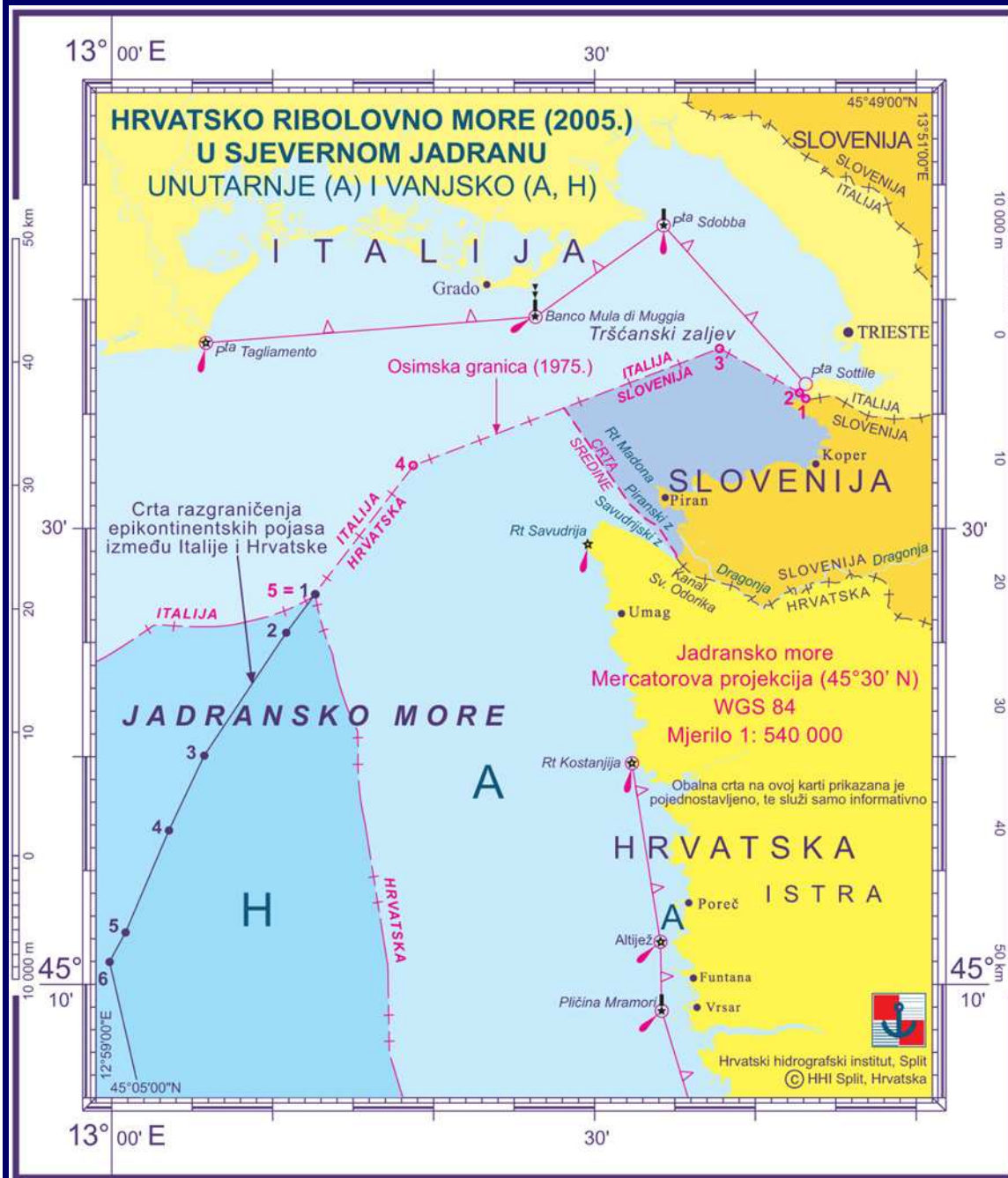

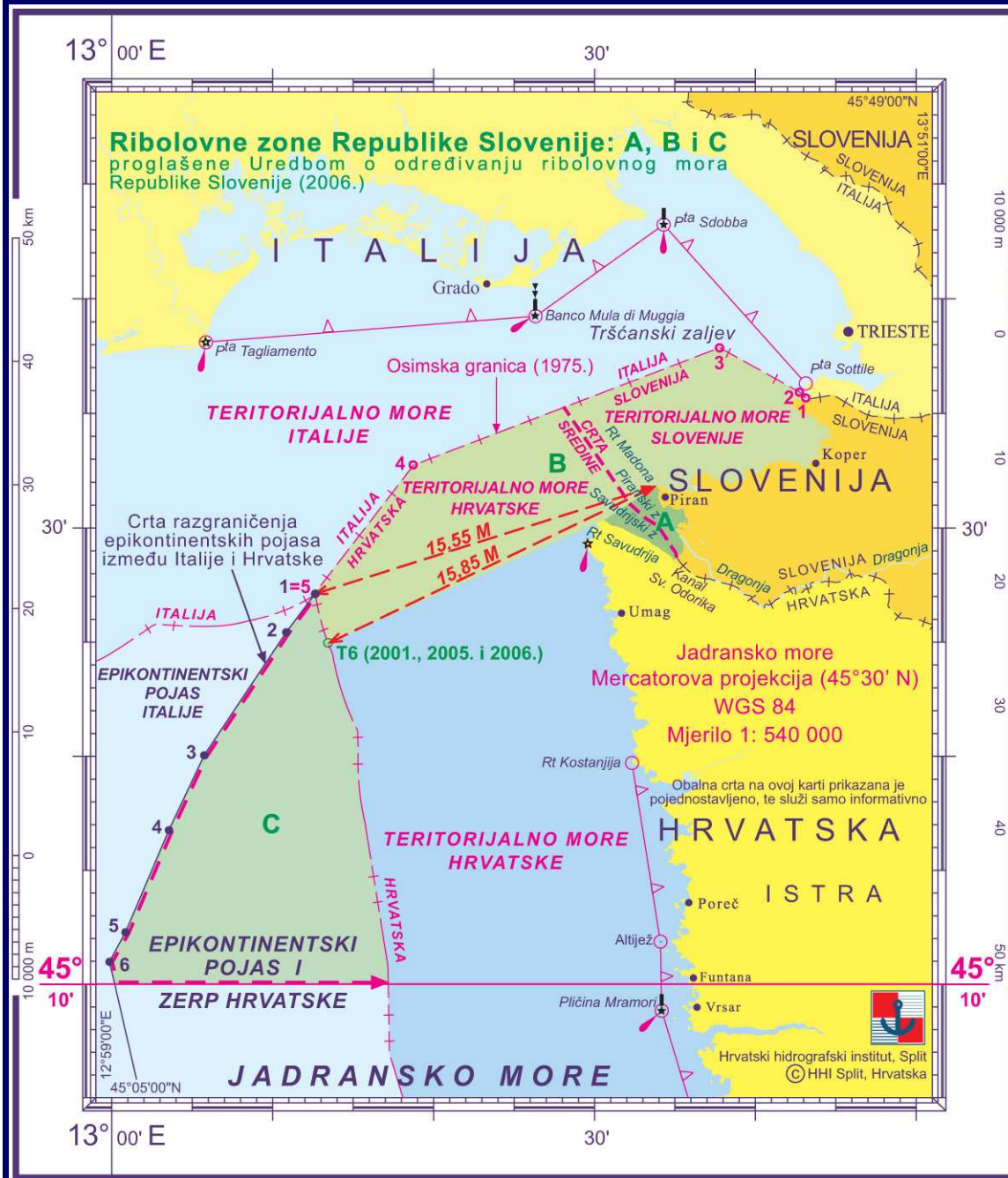
4. listopada 2005. godine Slovenija proglašava zaštićenu ekološku zonu i određuje epikontinentski pojas

- Slovenska ekološka zona nalazi se **ispred hrvatske obale** i udaljena je od slovenske obale (*Rta Madona*) **15,55 M.**
- Prema *Konvenciji UN o pravu mora*, riječ je o zonama koje su “područje koje se nalazi izvan teritorijalnog mora i uz njega” (*članak 55.*), pri čemu širina teritorijalnog mora ne smije prelaziti 12 milja (*članak 3.*).

28. studenoga 2005. godine Pravilnik o granicama u ribolovnom moru Hrvatske donio je ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva

U članku 5. ovoga Pravilnika koji je u skladu sa člankom 15. Konvencije UN o pravu mora, određeno je da teritorijalno more Hrvatske “u sjevernom dijelu privremeno, dok se konačno ne utvrdi granična crta između Hrvatske i Slovenije, polazi od ušća rijeke Dragonje (*kanal Sv. Odorika*) te se nastavlja u Piranskom zalivu / Savudrijskom zaljevu do polovišta crte koja spaja *rt Madona* (Slovenija) i *rt Savudrija* (Hrvatska), a potom slijedi okomicu na polovište crte koja spaja *rt Madona* i *rt Savudrija* i dotiče granicu određenu Osimskim sporazumom iz 1975.

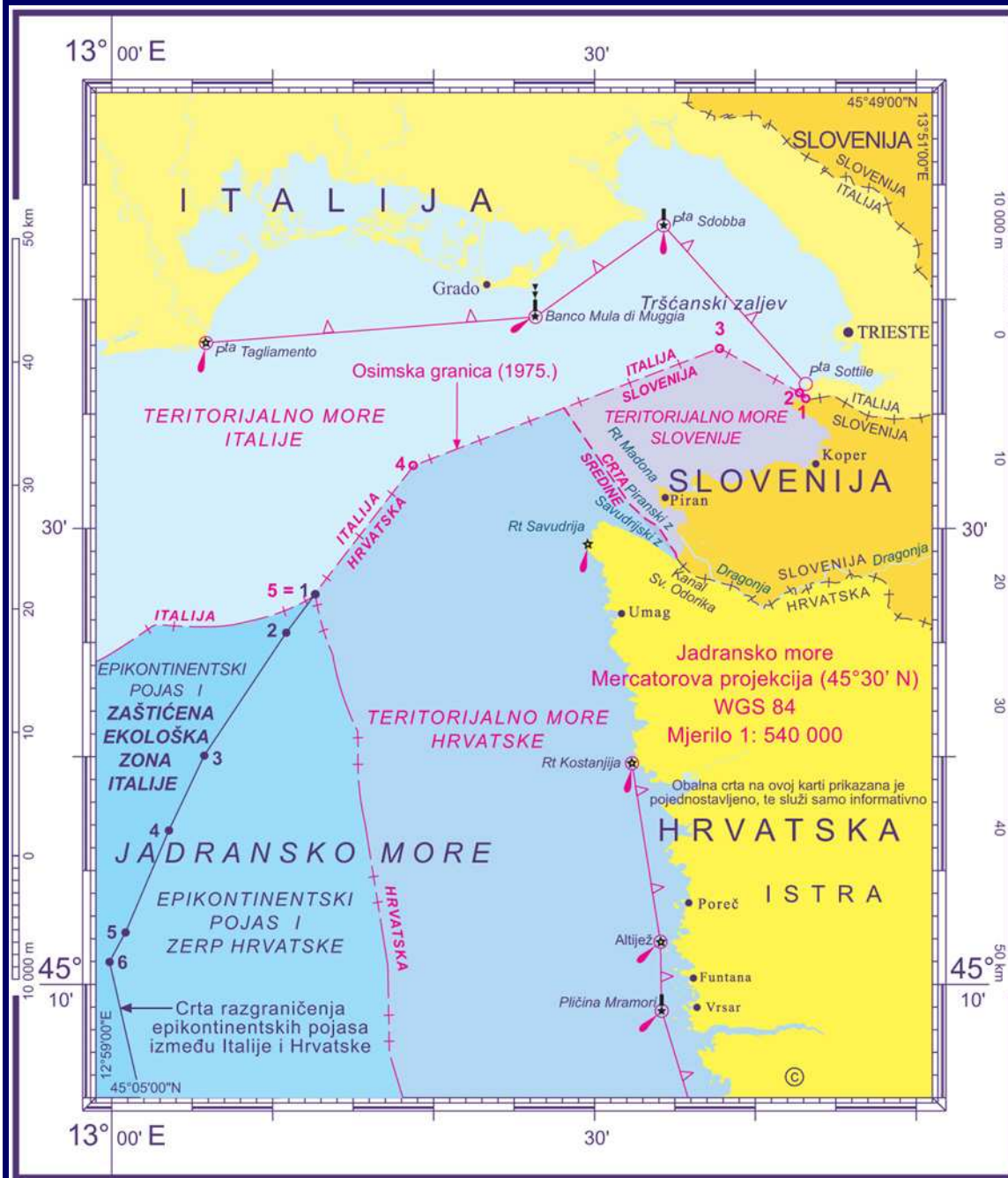

5. siječnja 2006. godine Slovenija je Uredbom o određivanju ribolovnog mora proglasila svoje ribolovno more podijeljeno u tri zone

Zona A – unutrašnje morske vode, koje obuhvaćaju cijeli *Piranski zaliv / Savudrijski zaljev*.

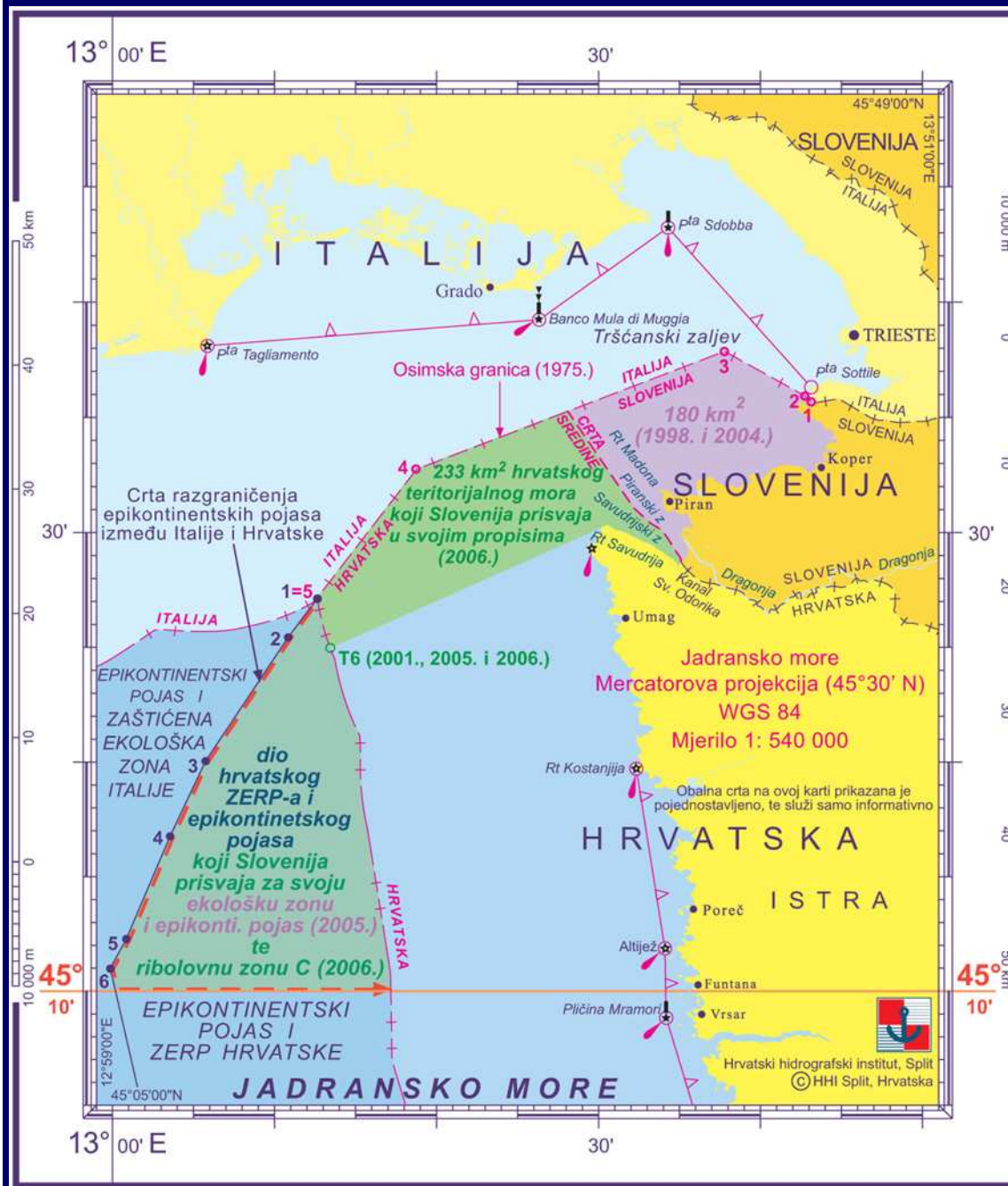
Zona B – teritorijalno more Slovenije, koje se proteže **izvan 12 M**.

Zona C – obuhvaća zaštićenu ekološku zonu i epikontinentski pojas Slovenije, i to u području gdje se nalazi dio ZERP-a i epikontinentskog pojasa Hrvatske, ispred njezine obale.

8. veljače 2006. godine Zaštićena ekološka zona Italije

Privremena vanjska granica talijanske ekološke zone (do zaključenja sporazuma sa susjednim državama) je crta sredine u Jadranskom moru.

2007. godine

Dogovor na Bledu o iznošenju graničnog spora pred Međunarodni sud u Haagu

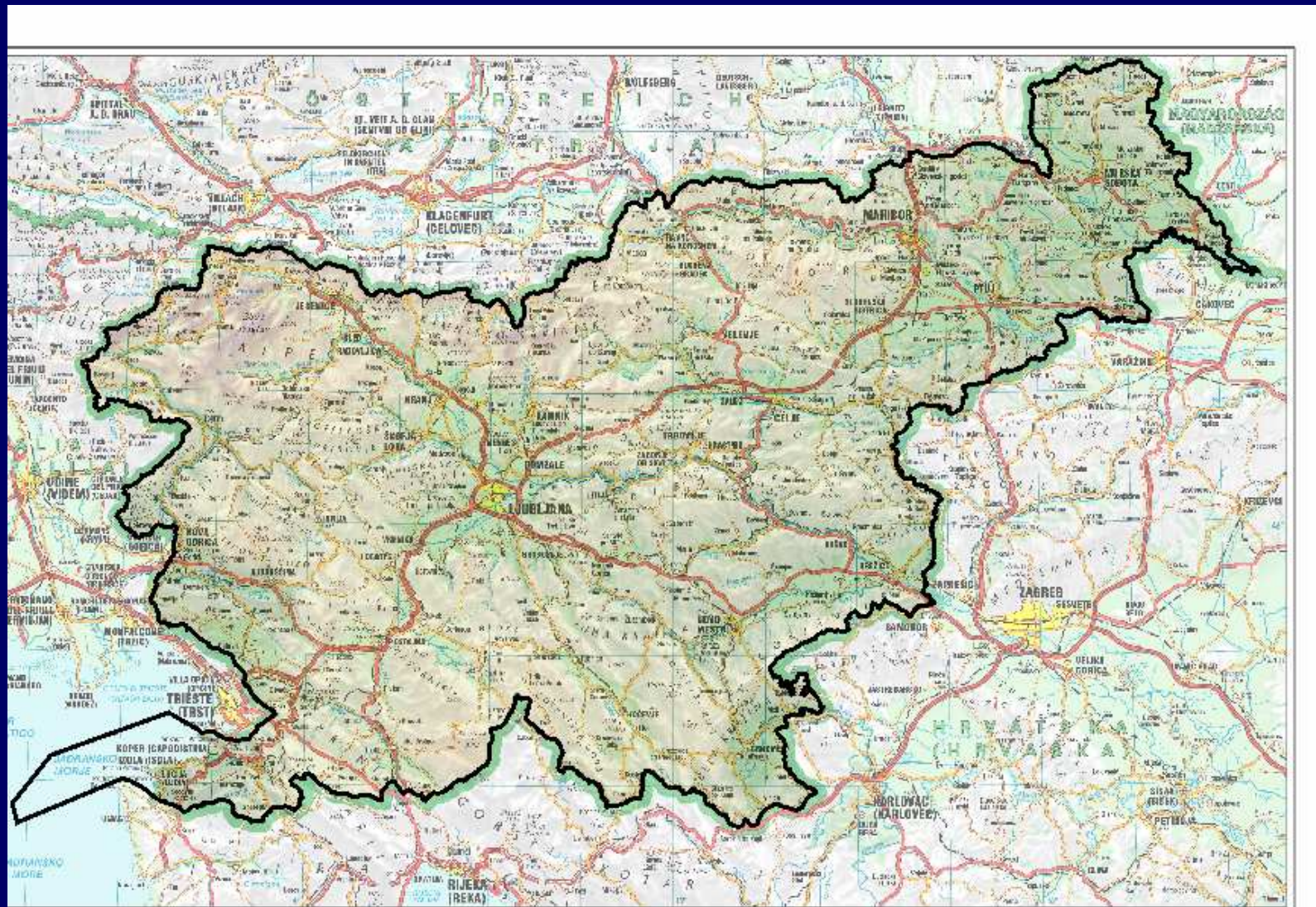
26. kolovoza 2007. hrvatski premijer Ivo Sanader i slovenski premijer Janez Janša na Bledu su dogovorili da će se “neriješena granična pitanja među dvjema zemljama rješavati pred **Međunarodnim sudom u Haagu**” (International Court of Justice, ICJ).

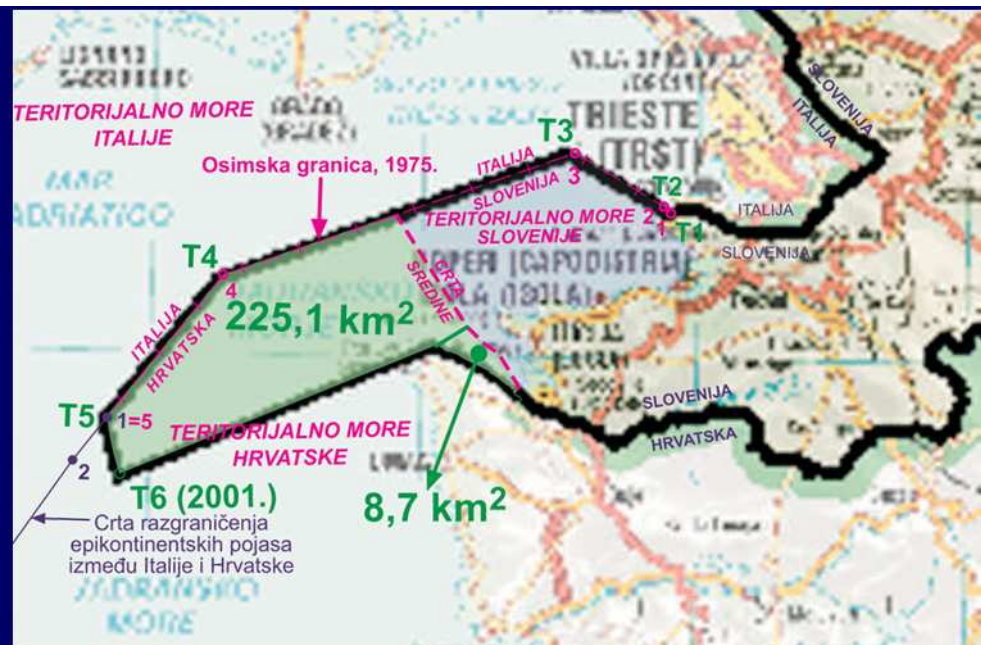
- U tu je svrhu osnovana *Mješovita komisija* zadužena za sastavljanje pravnog okvira prijedloga sporazuma.

Izbor Međunarodnog suda u Haagu u skladu je sa:

Pregovaračkim okvirom EU za Hrvatsku (od 3. listopada 2005.), prema kojem će Hrvatska “granične sporove rješavati sukladno načelu mirnog rješavanja sporova u skladu s Poveljom UN-a, uključujući ako je **nužno i obveznu nadležnost Međunarodnog suda**” u Haagu (točka 13. Pregovaračkog okvira EU).

Službeni e-Atlas okolja (Atlas okoliša) Slovenije **2009.** godine, koji je izdala Agencija za zaštitu okoliša Republike Slovenije (tijelo Ministarstva za zaštitu okoliša i prostorno uređenje Republike Slovenije), sada je identičan neslužbenome iz 2007. godine, u kojemu je slovenska granica na moru (teritorijalno more) ucrtana ispred obale Hrvatske.

Grafički prikaz hibridnog modela koji sadrži ove podatke: u podlozi je raster segmenta službene karte Slovenije, tj. *e-Atlasa okolja Slovenije*, a u gornjem sloju je osjenčana površina jugozapadno od *crte sredine/ekvidistancije* u teritorijalnome moru Hrvatske u *Savudrijskom zaljevu/Piranskom zalivu* od **8,7 km²** i izvan njega od **225,1 km²**.

Prema tome, u propisima iz 2005. i 2006. i na službenoj karti *e-Atlasa okolja*, Slovenija prisvaja ukupnu površinu teritorijalnoga mora Hrvatske od **233,8 km²**, što je čak **130% veća površina od površine slovenskoga teritorijalnog mora** prikazane u slovenskim pretpristupnim dokumentima Europskoj uniji u prosincu 1998. i 2004. kada je postala punopravna članica EU (**180 km²**).

Svih 5 točaka osimske granice iz 1975., Slovenija je u *Bijeloj knjizi (White paper on the border between the Republic of Slovenia and the Republic of Croatia, Ljubljana, Tiskarna Delo, 2006.)* preveli na engleski jezik kao **T1, T2, T3, T4 i T5**, što je pogrešno jer u originalnom tekstu Ugovora iz 1975. one su navedene brojevima **1, 2, 3, 4 i 5**, ali to je napravljeno tako da se dobije vizualni dojam da je točka **T6** (koja je preuzeta iz Nacrta ugovora iz 2001.) samo nastavak na pet točaka osimske granice (1975.).

godina

-
- 2009. Službeni e-Atlas okolja (Atlas okoliša) Slovenije (Slovenija prisvaja teritorijalno more Hrvatske: u Savudrijskom zaljevu od **8,7 km²** i izvan njega od **225,1 km²**)
  - 26. kolovoza 2007. Dogovor na Bledu između premijera Hrvatske i Slovenije o iznošenju graničnog spora pred **Međunarodni sud u Haagu**
  - 8. veljače 2006. Zaštićena ekološka zona Italije (vanjska granica privremeno **ide crtom sredine** u Jadranskom moru do zaključenja sporazuma sa susjednim državama)
  - 5. siječnja 2006. Slovenija Uredbom proglašava ribolovno more podijeljeno u tri **Zone** (Zona **A** i **B** dijelom su u hrvatskom teritorijalnom moru površine **233,8 km²** = Slovenija povećala svoje teritorijalno more za **130 %**, a Zona **C** nalazi se u području *hrvatskog ZERP-a i epikontinentskog pojasa*)
  - 28. studenoga 2005. Pravilnik o granicama u ribolovnom moru Hrvatske (**crta sredine u Savudrijskom zaljevu / Piranskom zalivu i izvan njega je privremena granica**)
  - 4. listopada 2005. Slovenija proglašava zaštićenu ekološku zonu i epikontinentski pojas (ne graniči sa slovenskim teritorijalnim morem i **15,55 M** udaljena je od *Rt Madona*)
  - 2. kolovoza 2005. Sporazum o usklađivanju popisa koordinata o razgraničenju epikontinentskog pojasa (1968.) između Italije i Hrvatske
  - Od 1. prosinca 2004. temeljem odluke IMO-a u primjeni je sustav usmjerene i odvojene plovidbe u sjevernom Jadranu
  - 1. svibnja 2004. Slovenija ulazi u Europsku uniju (**s definiranim teritorijalnim morem od 180 km² do crte sredine u Piranskom zalivu i izvan njega**)
  - 22. siječnja 2004. Italija proglašava Arheološki pojas
  - 3. listopada 2003. Hrvatska proglašava Zaštićeni ekološko-ribolovni pojas (ZERP)
  - 2001. Prijedlog razgraničenja prema parafiranom Nacrtu ugovora o granici na moru između Hrvatske i Slovenije poznat kao Sporazum Račan - Drnovšek (točka **T6**)
  - 19. svibnja 2000. Memorandum o suglasnosti između **Hrvatske, Italije i Slovenije** o uspostavi zajedničkog sustava plovidbenih pravaca i sustava usmjerene i odijeljene plovidbe u sjevernom dijelu sjevernog Jadrana
  - 19. svibnja 2000. Memorandum o suglasnosti između **Hrvatske i Italije** o suradnji u operacijama traganja i spašavanja na Jadranskom moru
  - 18. prosinca 1998. Ribarstvo u Sloveniji (**slovensko teritorijalno more obuhvaća 180 km² do crte sredine u Piranskom zalivu i izvan njega**)
  - 28. travnja 1997. Sporazum o pograničnom prometu i suradnji (SOPS) između Hrvatske i Slovenije (**paralela 45°10' N**)
  - 1993. Slovenski Memorandum o Piranskom zaljevu; prema hrvatskom stajalištu **crta sredine / ekvidistancije** je privremena granica razgraničenja teritorijalnog mora u skladu s *Konvencijom UN-a o pravu mora, polazna točka u Savudrijskom zaljevu / Piranskom zalivu je sredina ušća kanala Sv. Odorika*
  - 25. lipnja 1991. Hrvatska i Slovenija proglašavaju samostalnost, **crta sredine / ekvidistancije** je privremena granica razgraničenja teritorijalnog mora u skladu s *Konvencijom UN-a o pravu mora, polazna točka u Piranskom zalivu / Savudrijskom zaljevu je sredina ušća prirodnog korita rijeke Dragonje*
  - 7. svibnja 1979. Bivša Jugoslavija mijenja širinu teritorijalnog mora od 10 M na **12 M**
  - 26. travnja 1977. Italija je u Jadranskom moru primjenila metodu ravnih polaznih crta
  - 10. studenog 1975. Osimski sporazum, razgraničenje teritorijalnog mora, u Tršćanskom zaljevu i izvan njega, između Italije i bivše Jugoslavije
  - 14. kolovoza 1974. Italija proglašava širinu teritorijalnog mora na **12 M**
  - 1968. Sporazum između Italije i bivše Jugoslavije o **razgraničenju epikontinentskog pojasa**
  - Do 1968. bivša Jugoslavija primjenila metodu ravnih polaznih crta 1948., 1965. potvrdila, a 1979. posljednja promjena; širina teritorijalnog mora: bivše Jugoslavije 10 M, a Italije 6 M